

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020
ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Αθήνα, 02/11/2021

Αρ. Πρωτ.: 4496

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αθηνών 54 - 56
 Ταχ. Κώδικας : 104 41 ΑΘΗΝΑ
 Πληροφορίες : Α. Μερεμέτη, Ε.Παπαδοπούλου,
 Β. Δελλής
 Τηλέφωνο : 210 5275097, 210 5275231, 2105275226
 Fax : 210 5275270
 Email : ameremeti@mou.gr,
e.papadopoulou@mou.gr,
edellis@mou.gr

ΘΕΜΑ: 3η Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 3886/11-05-2018 (ΑΔΑ: ΩΠΕ34653ΠΓ-8ΦΨ) Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων "Λεπτομέρειες εφαρμογής των Υπομέτρων 16.1 – 16.2 «Ίδρυση και λειτουργία Επιχειρησιακών Ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας» και 16.1 - 16.5 «Συνεργασία για περιβαλλοντικά έργα περιβαλλοντικές πρακτικές και δράσεις για την κλιματική αλλαγή» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020".

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Α. Τις διατάξεις:

1. Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005 - Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν.4622/2019 (Α' 133).
2. Του π.δ. 97/2017«Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138).
3. Του π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
4. Του π.δ. 56/2021 «Διορισμός Υπουργού και Υφυπουργών» (Α' 142).
5. Του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999, Α' 45).
6. Του ν. 3508/2006 «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 249), και ειδικότερα το άρθρο 3 αυτού.

7. Του ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις» (Α' 265) και ιδίως την παρ. 2 του άρθρου 69 αυτού, όπως ισχύει κάθε φορά.
8. Του ν.3874/2010 «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» (Α' 151), όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 40 και 41 του Ν.4235/2014 (Α' 32) και το άρθρο 65 του Ν.4389/2016 (Α' 94).
9. Της παρ. 10 του άρθρου 116 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
10. Του ν. 4384/2016 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» (Α' 78), όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4673/2020 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις» (Α' 52).
11. Του π.δ. 40/2021 «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α' 100).

Β. Τους κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, όπως κάθε φορά ισχύει.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/1978, (ΕΚ) αριθ. 165/1994, (ΕΚ) αριθ. 2799/1998, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.
4. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων.

6. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).
7. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
8. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 908/2014 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τους κανόνες σχετικά με τους ελέγχους, τις εγγυήσεις και τη διαφάνεια.
9. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 532/2020 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2020 σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 809/2014, (ΕΕ) αριθ. 180/2014, (ΕΕ) αριθ. 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) 2017/39, (ΕΕ) 2015/1368 και (ΕΕ) 2016/1240 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022.

Γ. Τις αποφάσεις:

1. Την υπ' αρ. 282966/09-07-2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία ΟΠΕΚΕΠΕ των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ» (Β' 1205).
2. Την υπ' αρ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13-07-2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.
3. Την υπ' αρ. 24944/20-09-2016 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση, των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014- 2020» (Β' 3066).
4. Την υπ' αρ. 2545/17.10.2016 κοινή υπουργική απόφαση «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ ΠΑΑ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής

Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ» (Β' 3447).

5. Την υπ' αρ. 6309/09-09-2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Γεώργιο Στύλιο» (Β' 4190).
6. Την υπ' αρ. 4760/23-06-2021 απόφαση «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 483).
7. Την υπ' αρ. 1065/19-4-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» (Β' 1273), όπως ισχύει κάθε φορά.
8. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.15 «Μέτρο 16 – Συνεργασία (άρθρο 35)», όπως ισχύει κάθε φορά.
9. Το υπ' αρ. 2353/27-09-2016 έγγραφο της ΕΥΔ ΠΑΑ περί Περιφερειακής κατανομής πόρων εκχωρούμενων μέτρων/δράσεων του ΠΑΑ 2014 – 2020, όπως ισχύει κάθε φορά.
10. Την υπ' αρ. 1506/17.05.2018 απόφαση Γραπτής Διαδικασίας του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ για την τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής των υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5 καθώς και την υπ' αρ. 1970/29.07.2021 όμοια απόφαση για την τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής της δράσης 2 των υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5 του Μέτρου 16 «Συνεργασία» του ΠΑΑ 2014-2020.
11. Την υπ' αρ. 3886/11-05-2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής των Υπομέτρων 16.1 – 16.2 "Ίδρυση και λειτουργία Επιχειρησιακών Ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας" και 16.1 - 16.5 "Συνεργασία για περιβαλλοντικά έργα περιβαλλοντικές πρακτικές και δράσεις για την κλιματική αλλαγή" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020» (Β' 1735), όπως ισχύει κάθε φορά.
12. Την υπ' αρ. 332/60763/2020 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση καθηκόντων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ως Οργανισμού Πληρωμών, στο πλαίσιο διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 για τα Υπομέτρα 16.1-16.2, 16.1-16.5 και 19.3 του ΠΑΑ 2014-2020» (Β' 1438).
13. Τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ με το υπ' αρ. 2564/12-10-2021 έγγραφό της.
14. Τη σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ με το υπ' αρ. 59297/13-10-2021 έγγραφό του.
15. Τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΚΕ με το υπ' αρ. 79789/16-07-2021 έγγραφό της.
16. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Την 3η τροποποίηση της υπ' αρ. 3886/11.05.2018 (Β' 1735) υπουργικής απόφασης ως εξής:

Άρθρο 1

Στο άρθρο 3, στην παρ. 2,

α. Το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (ΕΜΑΣ): Με βάση το άρθρο 22 του ν. 4673/2020 (Α' 52), όπως ισχύει κάθε φορά, σε αυτό εγγράφονται οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), οι αναγκαστικοί

συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις τους και οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, το οποίο τηρείται από την εποπτεύουσα Αρχή και αποτελεί ψηφιακή βάση δεδομένων».

β. στο τέλος, προστίθεται νέο εδάφιο ως ακολούθως:

«**Ομάδα έργου:** Το σύνολο του προσωπικού των μελών της Επιχειρησιακής Ομάδας το οποίο ασχολείται αποκλειστικά με την πιλοτική λειτουργία και τις λοιπές δραστηριότητες που αφορούν στην υλοποίηση του έργου όπως περιγράφεται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο.»

Άρθρο 2

Στο άρθρο 6,

α. στο σημείο 5 του τρίτου εδαφίου, της παρ.1 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« ● Ο Συντονιστής Φορέας μπορεί να είναι οποιοδήποτε μέλος της Ε.Ο., κατά προτίμηση όμως συνιστάται να είναι εκείνο το μέλος της Ε.Ο. του οποίου η συμμετοχή ως ποσοστό στην Ε.Ο. έχει σημαντική βαρύτητα. Ο Συντονιστής Φορέας είναι ο κοινός εκπρόσωπος των μελών που συμπράττουν για την υλοποίηση του έργου και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείρισή του. Είναι επίσης υπεύθυνος τόσο για την επικοινωνία με τον ΕΦΔ, όσο και για τη συνεχή ενημέρωση των μελών του. Ο εσωτερικός επιμερισμός των εργασιών υλοποίησης τμημάτων του έργου δεν αντιτάσσεται έναντι του ΕΦΔ προς απαλλαγή της ως άνω ευθύνης κάθε μέλους της Ε.Ο. Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που προκύπτουν από το ρόλο κάθε μέλους απαγορεύεται να εκχωρηθούν σε τρίτους και πρέπει να εκτελούνται αποκλειστικά από το φορέα που αναλαμβάνει το ρόλο αυτό. Με Απόφαση του Συντονιστή Φορέα ορίζεται ο Συντονιστής του έργου (φυσικό πρόσωπο), ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη υποβολής της αίτησης στήριξης καθώς και κάθε επικοινωνία με τον ΕΦΔ για οτιδήποτε απαιτηθεί μέχρι την ολοκλήρωση του έργου.»

β. στην παρ. 1 αντικαθίσταται ο ν. 4384/2016 (Α' 78) από τον ν.4673/2020 (Α' 52).

γ. η παρ. 3 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Η αλλαγή της σύνθεσης της Ε.Ο. (μείωση αριθμού μελών ή αντικατάσταση) κατά το στάδιο από την υποβολή της αίτησης στήριξης μέχρι και την ολοκλήρωση του διοικητικού ελέγχου και την έκδοση της Απόφασης Ένταξης στη Δράση 1, εξετάζεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης Περιπτώσεων Ανωτέρας Βίας, Εκτάκτων ή Εξαιρετικών Περιστάσεων και Ειδικών Περιπτώσεων και είναι αποδεκτή εφόσον:

α) διασφαλίζεται η απρόσκοπτη υλοποίηση του έργου,

β) ο ρόλος του Μέλους που αποχωρεί καλύπτεται από το ρόλο άλλου Μέλους της Ε.Ο.,

γ) η αίτηση στήριξης συνεχίζει να συγκεντρώνει την ελάχιστη συνολική βαθμολογία, στην περίπτωση όπου η αλλαγή της σύνθεσης της Ε.Ο. επηρεάζει τη βαθμολογία της αίτησης στήριξης και

δ) δεν επηρεάζεται η γεωγραφική εμβέλεια του έργου.

Η αλλαγή της σύνθεσης της Ε.Ο. (μείωση αριθμού μελών ή αντικατάσταση μέλους) στην αίτηση στήριξης για τη Δράση 2 σε σχέση με την αντίστοιχη αίτηση της Ε.Ο. για τη Δράση 1, είναι δυνατή μόνο στις περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, πτώχευσης ή άλλης αντικειμενικής αιτίας και εξετάζεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης Περιπτώσεων Ανωτέρας Βίας, Εκτάκτων ή Εξαιρετικών Περιστάσεων και Ειδικών Περιπτώσεων. Η αύξηση του αριθμού των μελών της Ε.Ο. της Δράσης 2 σε σχέση με τον αριθμό των μελών της Ε.Ο. της Δράσης 1 είναι αποδεκτή.»

δ. το σημείο 2 της παρ.7 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Να μην εκκρεμεί σε βάρος μέλους της Ε.Ο. ανάκτηση ενίσχυσης. Ο ΕΦΔ δύναται να αναστείλει τη χορήγηση ενίσχυσης σε Ε.Ο. στην οποία συμμετέχει ως μέλος φορέας κατά του οποίου εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, βάσει της οποίας μία ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.»

ε. η παρ. 9 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«9. Στην περίπτωση υλοποίησης παραγωγικής επένδυσης στο πλαίσιο της Δράσης 2 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Υπομέτρα 4.1 και 4.2.1, δικαιούχος πλέον δεν καθίσταται η Ε.Ο. αλλά το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που θα υλοποιήσει την επένδυση και αποτελεί μέλος της Ε.Ο. Για την υλοποίηση της παραγωγικής επένδυσης ισχύουν οι όροι και οι προϋποθέσεις των αντίστοιχων Υπομέτρων του ΠΑΑ 2014 – 2020 εκτός των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής. Ο εν λόγω δικαιούχος θα προσδιορίζεται στο πλαίσιο υποβολής της αίτησης της Δράσης 2».

Άρθρο 3

Στο άρθρο 7,

α. το σημείο 1 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«• Μεμονωμένοι φορείς που δεν απαρτίζουν Επιχειρησιακή Ομάδα (Ε.Ο.) σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας απόφασης. Εξάιρεση αποτελεί η περίπτωση της παραγωγικής επένδυσης, όπως περιγράφεται στην παρ. 9 του άρθρου 6, , της παρούσας.

β. το σημείο 9 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«• Ε.Ο. που μεταξύ των δύο Δράσεων (Δράση 1 και Δράση 2) υποβάλουν διαφορετική πρόταση (φυσικό αντικείμενο) ή μεταβάλλουν τη συνεργασία από περιφερειακό σε εθνικό ή σε διακρατικό επίπεδο ή το αντίστροφο, όπως επίσης και από εθνικό σε διακρατικό επίπεδο ή το αντίστροφο.»

γ. το σημείο 17 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« • Όσοι δεν υποβάλουν ηλεκτρονικά ή/και εγγράφως (όπου απαιτείται) μαζί με την αίτηση στήριξης τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εντός των απαιτούμενων χρονικών προθεσμιών σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.»

Άρθρο 4

Στο άρθρο 8,

α. η παρ. 7 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«7. Να ενημερώνουν έγκαιρα και ορθά (μέσω του Συντονιστή Φορέα ή/και του Συντονιστή του Έργου) τις αρμόδιες υπηρεσίες σχετικά με την πορεία υλοποίησης της πράξης, αποστέλλοντας όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση αυτής, όπως και να λαμβάνουν τις σχετικές εγκρίσεις και να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις των αρμόδιων υπηρεσιών.»

β. η παρ. 12 αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«12. Να κάνουν αναφορά στην χρηματοδότηση του έργου σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον Οδηγό επικοινωνίας και δημοσιότητας του ΠΑΑ 2014-2020 και την Εγκύκλιο Διάχυσης.»

Άρθρο 5

Στο άρθρο 9,

α. η παρ. αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«2. Το επιχειρησιακό σχέδιο υποβάλλεται στο πλαίσιο της Δράσης 2 και περιλαμβάνει τα εξής:

- Περιγραφή με σαφήνεια και ακρίβεια του στόχου του Επιχειρησιακού Σχεδίου, με επαρκή περιγραφή του προς επίλυση προβλήματος, της σπουδαιότητας της ιδέας ή της ευκαιρίας που πραγματεύεται το Επιχειρησιακό Σχέδιο.
- Μεθοδολογία υλοποίησης του έργου / Επιχειρησιακού Σχεδίου με αναφορά στην υφιστάμενη κατάσταση και στη μελλοντική (μετά την υλοποίηση του έργου). Τεκμηρίωση της προστιθέμενης αξίας (αναμενόμενα αποτελέσματα) του Επιχειρησιακού Σχεδίου στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ή στην ευκαιρία που αξιοποιεί. Η τεκμηρίωση πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία για το μέγεθος της αγοράς που αφορά το Επιχειρησιακό Σχέδιο, καθώς και για το μέγεθος της ωφέλειας που προκύπτει από την εφαρμογή του είτε ως μείωση του κόστους είτε ως αύξηση της προστιθέμενης αξίας (για το Υπομέτρο 16.1-16.2) ή τεκμηρίωση της σπουδαιότητας και του εύρους του περιβαλλοντικού προβλήματος – κλιματικής απειλής που στοχεύει να αντιμετωπίσει η πρόταση μέσω του προτεινόμενου Επιχειρησιακού Σχεδίου (αναμενόμενα αποτελέσματα) (για το Υπομέτρο 16.1-16.5).
- Αναφορά στην πρωτοτυπία που έχει το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Ελλάδα ή διεθνώς με αναφορά στο εάν η προτεινόμενη καινοτομία εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή αποτελεί διεθνή πρωτοτυπία.
- Περιγραφή του βαθμού καινοτομίας που εισάγει το Επιχειρησιακό Σχέδιο με αναφορά στο εάν η καινοτομία του Επιχειρησιακού Σχεδίου αφορά σε εφαρμογή/προσαρμογή ή τροποποίηση ενός προϊόντος, είτε σε διαδικασία παραγωγής, είτε σε μέθοδο marketing, είτε σε μέθοδο οργάνωσης. Επίσης, περιγραφή της διαφοροποίησης που προκύπτει (στο προϊόν, στην διαδικασία παραγωγής, στην μέθοδο marketing, στην μέθοδο οργάνωσης) σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση.
- Αναφορά στο ρόλο που αναλαμβάνει κάθε μέλος της Επιχειρησιακής Ομάδας.
- Περιγραφή της συνολικής δυναμικότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης στην οποία θα εφαρμοστεί το πιλοτικό έργο και τεκμηρίωση επάρκειας αυτής για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων και αποτελεσμάτων.
- Περιγραφή του τρόπου διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες ενημέρωσης, προβολής και διάδοσης που περιλαμβάνει το Επιχειρησιακό Σχέδιο.
- Περιγραφή των ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων.
- Περιγραφή της προβλεπόμενης παραγωγικής επένδυσης που αναμένεται να πραγματοποιηθεί εφόσον τα αποτελέσματα από την πιλοτική εφαρμογή του έργου / επιχειρησιακού σχεδίου είναι θετικά με αναφορά στο δικαιούχο αυτής και μίας εκτίμησης του σχετικού προϋπολογισμού εντός των ορίων του προβλεπόμενου προϋπολογισμού για τη Δράση 2 σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 10 της υπ' αρ. 3886/11.05.2018 υπουργικής απόφασης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

- Τεκμηρίωση μείωσης του αριθμού ή αντικατάστασης μελών της Ε.Ο. σε σχέση με την Δράση 1.»

β. Η παρ. 3 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Η ελάχιστη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου για τη Δράση 2 είναι το ένα έτος και η μέγιστη τα τρία έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης. Στην περίπτωση υλοποίησης παραγωγικής επένδυσης αυτή θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί, συμπεριλαμβανομένης και της αποπληρωμής, έως 31.12.2025».

γ. Η παρ. 5 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«5. Το επιχειρησιακό σχέδιο της Δράσης 2, μπορεί να τροποποιηθεί κατ' ανώτερο δύο φορές, με σκοπό την καλύτερη και έγκαιρη ανταπόκριση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες υλοποίησης. Οι τροποποιήσεις γίνονται αποδεκτές μόνο ύστερα από σαφή αιτιολόγηση, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Στην περίπτωση που το επιχειρησιακό σχέδιο προβλέπει και την υλοποίηση παραγωγικής επένδυσης θα υποβάλλεται στον ΕΦΔ σχέδιο υλοποίησης της παραγωγικής επένδυσης, μετά την ολοκλήρωση επιτυχημένου πιλοτικού έργου. Στο εν λόγω σχέδιο θα προσδιορίζεται ακριβώς το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της παραγωγικής επένδυσης και θα συνοδεύεται από τρεις (3) οικονομικές προσφορές».

Άρθρο 6

Στο άρθρο 11,

α. το σημείο 3 του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« • **Δαπάνες προώθησης των αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου** είναι οι δαπάνες που αφορούν στη δημιουργία ιστοσελίδας, εντύπου, διοργάνωση ημερίδων, δαπάνες δημοσιεύσεων, συμμετοχή σε συνέδρια, εκθέσεις, έξοδα μετακινήσεων των μελών της ομάδας Έργου της Ε.Ο. (έξοδα κίνησης, διαμονής και αποζημίωσης) στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με τη διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου καθώς και το κόστος μεταφράσεων. Για τη διοργάνωση ημερίδων επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για μίσθωση χώρου, μίσθωση του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού, παροχή καφέ. Για τη συμμετοχή σε συνέδρια επιλέξιμες είναι οι δαπάνες του κόστους συμμετοχής και τα έξοδα μετακίνησης που αφορούν στην παρακολούθησή τους. Για τη συμμετοχή στις εκθέσεις επιλέξιμες είναι οι δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή σε αυτή και μόνο υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή στην έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του πιλοτικού έργου. Οι εν λόγω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10 % του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.»

β. στο σημείο 4 του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 αντικαθίσταται η υπό στοιχεία 110427/ΕΥΘΥ/1020/20-10-2016 (Β' 3521) απόφαση με την υπό στοιχεία 137675/ΕΥΘΥ1016/31-12-2018 (Β' 5968) απόφαση.

Άρθρο 7

Το άρθρο 12 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 12

Διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δαπάνες

1. **Δαπάνες προσωπικού** τακτικού (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου) ή έκτακτου (προσωπικό με σύμβαση ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση μίσθωσης έργου ή με απόφαση σύμβασης/υποτροφίας) που έχει προσληφθεί από φορέα / μέλος της Ε.Ο. σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύει το άρθρο 12 της υπό στοιχεία 137675/ΕΥΘΥ1016/31-12-2018 (Β' 5968) απόφασης, όπως ισχύει κάθε φορά. Για το μόνιμο προσωπικό των ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ του δημόσιου τομέα δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη οποιαδήποτε αμοιβή.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού των δαπανών έκτακτου προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (μικτές αμοιβές, εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, φόρος εισοδήματος, δώρα εορτών, επίδομα αδείας και επιδόματα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία για τον εκάστοτε φορέα). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση δεν είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες αποζημίωσης και απόλυσης δεν είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες που αφορούν σε υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας για το συγκεκριμένο έργο (απόφαση αρμοδίου οργάνου). Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του φορέα.

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου καθορίζεται με βάση τις προσφερόμενες ώρες εργασίας και είναι ανάλογη με αυτή που έχει ο φορέας / μέλος της Ε.Ο. για το προσωπικό του που εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, με την αμοιβή που απαντάται στην αγορά για παρόμοια θέση και εμπειρία. Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το πηλίκο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία και αποτυπώνεται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή αναλογία των 1720 ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης. Σε κάθε περίπτωση η αμοιβή του προσωπικού με σύμβαση ορισμένου χρόνου είναι επιλέξιμη μέχρι το όριο των 3.000 € μικτά ανά άτομο το μήνα.

Η αμοιβή του παραγωγού αφορά σε εργασίες που σχετίζονται αποκλειστικά με την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής υπολογίζεται ανά ώρα απασχόλησης με μέγιστο χρόνο πλήρους απασχόλησης των 6 ωρών και 40 λεπτών ημερησίως και μέχρι το όριο των 4,537€/ώρα ή 29,04€/ημέρα πλήρους απασχόλησης (μικτές αποδοχές).

Σημειώνεται ότι στη σύμβαση ορισμένου χρόνου θα πρέπει να προσδιορίζεται η αποκλειστική απασχόληση στο έργο, το αντικείμενο της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα του έργου και η αμοιβή. Το προσωπικό με μόνιμη σχέση εργασίας ή με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου (υπάρχον προσωπικό) θα δηλώνεται στην αίτηση στήριξης ονομαστικά ενώ το νέο προσωπικό (με σύμβαση ορισμένου χρόνου) θα δηλώνεται ανά ειδικότητα.

Επισημαίνεται ότι οι Πρόεδροι Διοικητικών Συμβουλίων, μέτοχοι, εταίροι, μέλη Δ.Σ., οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι και οι Διαχειριστές των επιχειρήσεων ή συνεργατικών φορέων δεν δικαιούνται αμοιβή.

Στο έκτακτο προσωπικό συμπεριλαμβάνονται η σύμβαση ή απόφαση υποτροφίας, όπως επίσης στο προσωπικό του δικαιούχου (τακτικό και έκτακτο με σύμβαση ορισμένου χρόνου) δύναται να περιλαμβάνονται και μέλη «Συνεταιριστικών Εργαζομένων» (ν.4430/20196 όπως ισχύει κάθε φορά), μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της τροποποίησης της υπό στοιχεία 137675/ΕΥΘΥ1016/31-12-2018 (Β' 5968) απόφασης όπως ισχύει. Προϋπόθεση για αυτό είναι το σύστημα αμοιβών των μελών του Συνεταιρισμού Εργαζομένων, που καθορίζονται από το καταστατικό του ή από ειδικές ρυθμίσεις εγκεκριμένες από τη Γενική Συνέλευσή του, να προσομοιάζουν με αυτά της εξαρτημένης εργασίας και να έχουν προσδιοριστεί ανεξάρτητα από τη συγχρηματοδοτούμενη πράξη».

2. Δαπάνες χρήσης παγίων στοιχείων (μηχανημάτων, εδαφών και λοιπών παγίων).

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μηχανήματα, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικό που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη και πιλοτική δοκιμή του έργου. Οι δαπάνες απόσβεσης παγίων στοιχείων μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις (137675/ΕΥΘΥ1016/31-12-2018 (Β' 5968)):

Α) τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση του έργου,

Β) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά τους δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές,

Γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος,

Δ) το ποσό της δαπάνης αποδεικνύεται με τιμολόγια ή δικαιολογητικά ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Ε) οι δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης του έργου και ειδικότερα τη χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του έργου.

3. Δαπάνες μετακινήσεων (μετακίνησης – διαμονής – αποζημίωσης) των μελών της ομάδας έργου των φορέων της Ε.Ο. στο πλαίσιο των συνεργασιών και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου. Ειδικότερα, καλύπτονται τα έξοδα κίνησης (αντίτιμο εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς, η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου των μελών της ομάδας έργου, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς), τα έξοδα διανυκτέρευσης, η ημερήσια αποζημίωση. Οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες μέχρι τα ανώτατα όρια που ορίζονται στις διατάξεις της υποπαρ. Δ9, της παρ. Δ, του άρθρου 2, του ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως ισχύει κάθε φορά καθώς και στην υπό στοιχεία 2/68332/ΔΕΠ/2016 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2943) και σύμφωνα με τα όρια που τίθενται για το προσωπικό.

Στην περίπτωση της διάχυσης των αποτελεσμάτων δύναται να καλυφθεί το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια.

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για μεταφορά με ταξί, οι δαπάνες ενοικίασης αυτοκινήτων εφόσον υπάρχει δημόσιο μέσο μεταφοράς που καλύπτει την εν λόγω διαδρομή και οι δαπάνες χώρου στάθμευσης.

Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου ή υποτροφίας είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες και προσδιορίζονται στη σχετική σύμβαση.

4. **Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες**, είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται ως 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (άρθρο 68, παρ. 1β, του Καν. 1303/2013 και άρθρο 25, παρ. Α1α της υπό στοιχεία 137675/ΕΥΘΥ/1016/19.12.2018). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία “Δαπάνες Προσωπικού” της Δράσης 2. Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου (άρθρο 12, παρ.5 της υπό στοιχεία 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018).»

Άρθρο 8

Στο άρθρο 13,

α. στο σημείο 3 αντικαθίσταται η υπό στοιχεία 110427/ΕΥΘΥ/1020/20-10-2016 απόφαση (άρθρο 17) από την υπό στοιχεία 137675/ΕΥΘΥ1016/31-12-2018 (άρθρο 17)

β. το σημείο 5 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«● Η αγορά, απόκτηση ή βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων, γηπέδων, εδαφών. Εξαίρεση αποτελούν οι δαπάνες για τη βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων της παραγωγικής επένδυσης του Υπομέτρου 4.1 «Στήριξη για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις».

Άρθρο 9

Στο άρθρο 16 ,

α. το στοιχείο Γ της παρ. 2 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Γ) **Συμφωνητικό συνεργασίας** μεταξύ των μελών της Ε.Ο. για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ). Το συμφωνητικό συνεργασίας καταρτίζεται μεταξύ των μελών της Ε.Ο. με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία θα (ή και πιθανόν να) προκύψουν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου. Ο ΕΦΔ δεν συμμετέχει στη σύναψη του συμφωνητικού αυτού. Το συμφωνητικό συνεργασίας δεν αναιρεί ή αμφισβητεί την Απόφαση Ένταξης και δρα συμπληρωματικά ως προς αυτή. Το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε Ε.Ο. να το υιοθετήσει ως έχει. Ωστόσο, ζητήματα που πρέπει **απαραίτητα** να διευθετηθούν είναι: οι όροι συνεργασίας, ότι κάθε μέλος διατηρεί την ευθύνη εξ ολοκλήρου απέναντι στον ΕΦΔ για το επιμέρους τμήμα του έργου που δεσμεύεται να υλοποιήσει, η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των μελών της Ε.Ο., η οργάνωση της διαχείρισης του έργου, η συνεισφορά κάθε μέλους στην υλοποίηση του έργου από την οποία θα προκύπτει και ο επιμερισμός του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων

και των τεχνικών και οικονομικών υποχρεώσεων των μελών της Ε.Ο., ο εν δυνάμει δικαιούχος υλοποίησης της παραγωγικής επένδυσης. Συνίσταται επίσης να διευθετηθούν τα θέματα διαχείρισης που σχετίζονται με τα δικαιώματα πρόσβασης και διανοητικής ιδιοκτησίας. Στο συμφωνητικό αυτό, ορίζεται ο Συντονιστής Φορέας του έργου για τον οποίο πρέπει απαραίτητα να γίνεται αναφορά στο ότι ο ίδιος αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση αυτού.»

β. το στοιχείο Δ της παρ. 2 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Δ) Προσφορές για τις κατωτέρω κατηγορίες δαπανών: προώθηση των αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου εκτός των δαπανών που αφορούν στα έξοδα μετακίνησης των μελών της Ε.Ο., αναλώσιμα, υλοποίηση παραγωγικής επένδυσης. Εφόσον το κόστος αυτών των δαπανών υπερβαίνει σε αξία το ποσό των 500 € απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές ενώ σε αντίθετη περίπτωση δύο (2). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή προϊόντα και τεχνικές προδιαγραφές.»

γ. η παρ. 3 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Οι εν δυνάμει δικαιούχοι, προκειμένου να ενταχθούν, πρέπει να προσκομίσουν τα ακόλουθα δικαιολογητικά, για μεν τη Δράση 1, μετά την ολοκλήρωση του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, για δε τη Δράση 2, με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης. Δικαιολογητικά με πρωτότυπες υπογραφές ή/και σφραγίδες, όπου απαιτείται, μπορούν να προσκομιστούν σε φυσικό φάκελο στον αρμόδιο ΕΦΔ, εντός 10 εργασίμων ημερών από την ημερομηνία οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ.:

A) Απόφαση αρμοδίου οργάνου λήψης αποφάσεων του Συντονιστή Φορέα για τον ορισμό του **Συντονιστή του Έργου**.

Η Απόφαση δεν προσκομίζεται εκ νέου στη Δράση 2, όταν παραμένει ο ίδιος Συντονιστής Έργου με τη Δράση 1.

B) Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (άρθρο 8) για κάθε φορέα που συμμετέχει στην Ε.Ο. υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπό του, στην οποία θα δηλώνεται ότι:

- Όλα τα αναφερόμενα στοιχεία στην πρόταση με τίτλο «.....» είναι αληθή και ακριβή και συμφωνεί με την υποβολή της.
- Η πρόταση του έργου με τίτλο «.....», που υποβάλλεται προς χρηματοδότηση, δεν έχει χρηματοδοτηθεί και δεν χρηματοδοτείται από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της.
- Η εν λόγω συνεργασία με τους λοιπούς φορείς της Ε.Ο. είναι νέα (ή σε περίπτωση που είναι υφιστάμενη) αφορά σε νέα δραστηριότητα.
- (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) Ο φορέας «.....» δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
- Δεν έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού εις βάρος του φορέα «.....», για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή του σε προηγούμενα προγράμματα ή προηγούμενες προσκλήσεις Μέτρων του ΠΑΑ ή του

ΕΣΠΑ ή σε περίπτωση που έχει εκδοθεί προσκομίζεται, η απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος ποσού στη ΔΟΥ.

- (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) Δεν εκκρεμεί σε βάρος της επιχείρησης ανάκτηση καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.
- Σε περίπτωση που προκύψει θέμα κατοχύρωσης πατέντας από Ερευνητικό Οργανισμό, ως αποτέλεσμα της χρηματοδοτούμενης πράξης, είναι απαραίτητο τα κέρδη από οποιαδήποτε εκμετάλλευση ή διαχείριση της συγκεκριμένης πατέντας να επανεπενδύονται στις πρωταρχικές δραστηριότητες του Ερευνητικού Οργανισμού «.....» σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σημείο 19.β της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C198/01).
- Ο φορέας «.....» αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει στην αίτηση στήριξης που υποβλήθηκε από το Συντονιστή του Έργου μέσω του ΠΣΚΕ προς τον ΕΦΔ, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών.
- Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησης ο φορέας «.....» συμφωνεί στη δημοσίευση της επωνυμίας του, του τίτλου του έργου και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (στον ιστοχώρο του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr) ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι κείμενες διατάξεις περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Ο φορέας «.....» αποδέχεται οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
- Ο φορέας «.....» αποδέχεται τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην πρόταση της αίτησης στήριξης με τα στοιχεία που παρέχονται από το ηλεκτρονικό σύστημα TAXIS και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών.
- Ο φορέας «.....» αποδέχεται ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή τους, μετά την έναρξη του έργου, το έργο θα απενταχθεί και θα κληθούν να επιστρέψουν έντοκα τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.

Γ) **Πράξεις σύστασης** επιχειρήσεων, συνεταιρισμών, εταιρειών, ερευνητικών οργανισμών, ομάδων παραγωγών, οργανώσεων παραγωγών και συγκεκριμένα:

- Για επιχειρήσεις, ΜΚΟ, περιβαλλοντικές οργανώσεις: Ιδρυτικά καταστατικά (ΦΕΚ σύστασης ή επικυρωμένα από τον αρμόδιο φορέα) και τυχόν τροποποιήσεις αυτών, βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων στην αρμόδια ΔΟΥ ή βεβαίωση μεταβολής εργασιών με περιγραφή της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης - ΚΑΔ .
- Για ερευνητικούς οργανισμούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί: ΦΕΚ ίδρυσης ή/και απόφαση αρμοδίων οργάνων του ερευνητικού οργανισμού ή/και σχετικό απόσπασμα από τον Κανονισμό Λειτουργίας του οργανισμού περί ίδρυσης και λειτουργίας του Τμήματος/Ινστιτούτου/Εργαστηρίου που συμμετέχει στην πρόταση. Διευκρινίζεται ότι δεν αφορά την ίδρυση του Ειδικού Λογαριασμού του

ερευνητικού οργανισμού αλλά την οντότητα που εκτελεί το έργο. Επιπλέον, σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι από την έδρα του ερευνητικού οργανισμού αλλά από παράρτημά του τότε απαιτείται ΦΕΚ ίδρυσης του παραρτήματος.

- Για συνεταιριστικές επιχειρήσεις του ν. 4673/2020, όπως ισχύει κάθε φορά: Ιδρυτικά καταστατικά (ΦΕΚ σύστασης ή επικυρωμένα από τον αρμόδιο φορέα) και τυχόν τροποποιήσεις αυτών. Επιπλέον, βεβαίωση εγγραφής στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων στην αρμόδια ΔΟΥ ή βεβαίωση μεταβολής εργασιών με περιγραφή της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης - ΚΑΔ .
- Για Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών και Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών: καταστατικό της Ομάδας / Οργάνωσης / Ένωσης Παραγωγών, με τα αντίστοιχα ΦΕΚ σύστασης καθώς και τις τροποποιήσεις αυτού, όπου προβλέπεται, ή εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας. Στην περίπτωση που η Ομάδα / Οργάνωση υπάγεται στο καθεστώς άλλου νομικού προσώπου προσκομίζεται επιπλέον το καταστατικό με τα αντίστοιχα ΦΕΚ σύστασης και τις τροποποιήσεις αυτού του νομικού προσώπου. Επιπλέον, πράξη αναγνώρισης αυτών σύμφωνα με την υπ' αριθ. 397/18235/2017 (Β' 601) υπουργική απόφαση, όπως ισχύει κάθε φορά και βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων στην αρμόδια ΔΟΥ ή βεβαίωση μεταβολής εργασιών με περιγραφή της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης - ΚΑΔ .

Οι πράξεις σύστασης δεν προσκομίζονται εκ νέου στη Δράση 2 για τα μέλη της Ε.Ο. που παραμένουν ίδια με εκείνα που συμμετείχαν στη Δράση 1.

Δ) Για παραγωγούς: Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης του τρέχοντος έτους υποβολής ή σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί ακόμη, του προηγούμενου έτους, βεβαίωση ότι είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΑΑΕ, βεβαίωση ασφάλισης στον ΕΦΚΑ (τομέας αγροτών).

Για νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της γεωργίας ή της κτηνοτροφίας: Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης του τρέχοντος έτους υποβολής ή σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί ακόμη, του προηγούμενου έτους, βεβαίωση ότι είναι εγγεγραμμένα στο ΜΑΑΕ, φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα, πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής περί μη πτώχευσης, μη αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε εκκαθάριση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση.

Ε) Πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε εκκαθάριση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση ή Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας ή αντίστοιχη βεβαίωση από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.).

Στ) **Δικαιολογητικά** που αποδεικνύουν την ύπαρξη νόμιμης κατοχής του ακινήτου επί του οποίου χωροθετούνται οι σχετικές επενδύσεις. Συγκεκριμένα απαιτείται το ακίνητο να είναι ιδιόκτητο, μισθωμένο ή παραχωρημένο τουλάχιστον για το χρονικό διάστημα που θα υλοποιηθεί το πιλοτικό έργο. Τα δικαιολογητικά αυτά προσκομίζονται μόνο στα πλαίσια της Δράσης 2.

Ζ) Δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη συμμετοχή ή την προηγούμενη συνεργασία των μελών της Ε.Ο. σε ένα (1) ανταγωνιστικό πρόγραμμα εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας στον αγρο-διατροφικό τομέα (για τη Δράση 1) ή την εμπειρία του Συντονιστή ως συντονιστή έργου σε συγχρηματοδοτούμενο έργο εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας (για τη Δράση 2).

Στην περίπτωση φορέων που προέρχονται από άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. τα ανωτέρω αναφερόμενα δικαιολογητικά απαιτείται να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.

Όλα τα δικαιολογητικά πρέπει να έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες αρχές έως και την ημερομηνία οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ.»

δ. η παρ. 4 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Η υποβολή των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται ηλεκτρονικά, μέσω του ΠΣΚΕ, σύμφωνα με τα τυποποιημένα υποδείγματα. Αιτήσεις στήριξης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά πεδία δεν είναι δυνατό να οριστικοποιηθούν. Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

α) Για τη Δράση 1: Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών, να αποστείλουν στην αρμόδια Υπηρεσία (ΕΦΔ), υπογεγραμμένο αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ.

β) Για τη Δράση 2: Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών, να αποστείλουν στην αρμόδια Υπηρεσία (ΕΦΔ), υπογεγραμμένο αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ και όπου απαιτείται, δικαιολογητικά με πρωτότυπες υπογραφές ή/και σφραγίδες.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της είναι αποκλειστική ευθύνη του αιτούντος. Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, ο εν δυνάμει δικαιούχος αποδέχεται ότι τα στοιχεία του θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. 1306/2013 και ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 2016/679 και (ΕΕ) αριθ. 2018/1725.»

ε. η παρ. 6 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«6. Δεν γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται οι αιτήσεις των υποψηφίων στις εξής περιπτώσεις:

- Αιτήσεις στήριξης για τις οποίες δεν έχει γίνει προηγουμένως ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣΚΕ.
- Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται ηλεκτρονικά χωρίς να υπάρξει κατόπιν προσκόμιση φυσικού φακέλου, όπου απαιτείται.

- Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται εκτός των χρονικών προθεσμιών που αναφέρονται στην πρόσκληση.
- Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται σε άλλο ΕΦΔ από εκείνον που θα έπρεπε να είχε υποβληθεί ανάλογα με το αντικείμενο του έργου και τη γεωγραφική του διάσταση (περιφερειακό, εθνικό ή διακρατικό).
- Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται σε άλλο Υπομέτρο από εκείνο που θα έπρεπε να είχε υποβληθεί λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο του έργου.».

Άρθρο 10

Στο άρθρο 17,

α. η παρ. 6 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«6. Στις ανωτέρω Επιτροπές της περίπτωσης 5, και μόνο για τη Δράση 1, εισηγείται ένα (1) μέλος από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών της Γενικής Γραμματείας Έρευνας & Τεχνολογίας, το οποίο διαθέτει τα προβλεπόμενα, από τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4310/2014 (Α' 258) προσόντα στο αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου, ο οποίος ορίζεται ως εισηγητής/ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας. Η εισήγηση του αφορά στην επιστημονική αξιολόγηση του θέματος του σχεδίου δράσης και λαμβάνεται υπόψη στην τελική βαθμολογία της αίτησης στήριξης από την Επιτροπή Αξιολόγησης. Ο εν λόγω εμπειρογνώμονας υποβάλλει Υπεύθυνη Δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων και περί εμπιστευτικότητας. Για τη Δράση 2 δεν απαιτείται νέα εισήγηση του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα προς την Επιτροπή, δεδομένου ότι κατά τη Δράση 1 το έργο έχει ήδη αξιολογηθεί ως προς τα ποιοτικά κριτήρια επιλογής και τα στοιχεία καινοτομίας».

β. το σημείο 1 της παρ. 9 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Εξετάζουν εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου πληροί τους όρους επιλεξιμότητας των αντίστοιχων Υπομέτρων, εάν η αίτηση στήριξης με τα συνοδευτικά δικαιολογητικά έχει υποβληθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, εάν συμπεριλαμβάνει το συμφωνητικό συνεργασίας καθώς και το σχέδιο δράσης (εφόσον πρόκειται για τη Δράση 1) ή το επιχειρησιακό σχέδιο (εφόσον πρόκειται για τη Δράση 2) και λαμβάνοντας υπόψη την τεκμηριωμένη εισήγηση του εμπειρογνώμονα. Η εισήγηση του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα για κάθε αίτηση στήριξης αφορά στα ποιοτικά κριτήρια επιλογής και στα στοιχεία καινοτομίας της πρότασης, καθώς επίσης και στους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου, τεκμηριώνοντας επαρκώς την εισήγησή του για κάθε επιμέρους κριτήριο. Για τη Δράση 2 δεν απαιτείται νέα εισήγηση του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα προς την Επιτροπή, δεδομένου ότι κατά τη Δράση 1 το έργο έχει ήδη αξιολογηθεί ως προς τα ποιοτικά κριτήρια επιλογής και τα στοιχεία καινοτομίας».

γ. η παρ. 13 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«13. Κατά το διοικητικό έλεγχο εξετάζεται το ηλεκτρονικό αίτημα στήριξης, η εμπρόθεσμη υποβολή και τα συνοδευτικά δικαιολογητικά.»

Άρθρο 11

Στο άρθρο 18 οι παρ. 6-12 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«6. Όσον αφορά στη Δράση 1

6.1. Ο Συντονιστής Φορέας ή/και ο Συντονιστής του Έργου των εν δυνάμει δικαιούχων ενημερώνεται ηλεκτρονικά από τον αρμόδιο ΕΦΔ για το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου, την καταρχήν έγκριση της αίτησης στήριξης και καλείται να αποστείλει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την επόμενη ημέρα της αποστολής του ηλεκτρονικού μηνύματος. Σημειώνεται ότι μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας δεν γίνονται αποδεκτά δικαιολογητικά. Όλα τα δικαιολογητικά θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες αρχές έως και την ημερομηνία υποβολής του φακέλου δικαιολογητικών.

6.2. Τα δικαιολογητικά αποστέλλονται στον αρμόδιο ΕΦΔ σε κλειστό φάκελο ο οποίος πρωτοκολλείται προκειμένου να αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής. Ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΜΕΤΡΟ
Κωδικός Έργου (από την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης)
Ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης:
Τίτλος Έργου:
Συντονιστής Φορέας:
Μέλη της Ε.Ο.:

6.3. Με την παραλαβή του φακέλου δικαιολογητικών ξεκινά άμεσα από τον αρμόδιο ΕΦΔ η διαδικασία ελέγχου αυτών. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστωθούν σφάλματα σε στοιχεία που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης ζητούνται διευκρινίσεις και σημειώνονται οι απαραίτητες παρατηρήσεις από τον αρμόδιο ΕΦΔ, σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου και των διευκρινίσεων στοιχεία. Στην περίπτωση όμως που κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστωθεί ανακριβής δήλωση στοιχείων που αφορούν στις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται.

6.4. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των δικαιολογητικών όλων των εν δυνάμει δικαιούχων, επικαιροποιείται ο Πίνακας Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου.

6.5. Ο αρμόδιος ΕΦΔ ενημερώνει με ηλεκτρονικό μήνυμα τον Συντονιστή του Έργου όλων των μη παραδεκτών αιτήσεων (των απορριπτόμενων που προέκυψαν είτε από το διοικητικό έλεγχο είτε από τη διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών) με πλήρη αιτιολόγηση του λόγου απόρριψης, προκειμένου να λάβουν γνώση.

6.6. Στην περίπτωση απόρριψης αιτήσεων στήριξης κατά τη διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών ή στην περίπτωση που ο εν δυνάμει δικαιούχος γνωστοποιεί με επιστολή του στον αρμόδιο ΕΦΔ ότι δεν επιθυμεί την ένταξή του στο αντίστοιχο Υπομέτρο, τότε ο προσωρινός πίνακας επικαιροποιείται με τον επόμενο (πρώτο) κατά σειρά κατάταξης αιτούμενο και μέχρι του ορίου πιστώσεων για ανάληψη νομικών δεσμεύσεων της περιόδου

ένταξης. Η συμπερίληψη στον πίνακα των εν δυνάμει δικαιούχων για τους επόμενους αιτούντες γίνεται με βάση τη σειρά κατάταξής τους, όπως έχει προκύψει από τα αποτελέσματα βαθμολόγησης των Επιτροπών και ακολουθείται η ίδια διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών, ενημέρωσης του Συντονιστή του Έργου και επικαιροποίησης του πίνακα που περιγράφεται στο παρόν άρθρο.

6.7 Ο Πίνακας Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου δύναται να επικαιροποιείται από τον αρμόδιο ΕΦΔ όσες φορές κριθεί απαραίτητο από τις ανωτέρω περιγραφόμενες διαδικασίες.

7. Όσον αφορά στη Δράση 2

7.1. Ο Συντονιστής Φορέας ή/και ο Συντονιστής του Έργου των εν δυνάμει δικαιούχων ενημερώνεται ηλεκτρονικά από τον αρμόδιο ΕΦΔ για το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου και την έγκριση της αίτησης στήριξης.

7.2 Ο αρμόδιος ΕΦΔ ενημερώνει με ηλεκτρονικό μήνυμα τον Συντονιστή του Έργου όλων των μη παραδεκτών αιτήσεων με πλήρη αιτιολόγηση του λόγου απόρριψης, προκειμένου να λάβουν γνώση.

7.3 Στην περίπτωση που ο εν δυνάμει δικαιούχος γνωστοποιεί με επιστολή του στον αρμόδιο ΕΦΔ ότι δεν επιθυμεί την ένταξή του στο αντίστοιχο Υπομέτρο, τότε ο προσωρινός πίνακας επικαιροποιείται με τον επόμενο (πρώτο) κατά σειρά κατάταξης αιτούμενο και μέχρι του ορίου πιστώσεων για ανάληψη νομικών δεσμεύσεων της περιόδου ένταξης. Η συμπερίληψη στον πίνακα των εν δυνάμει δικαιούχων για τους επόμενους αιτούντες γίνεται με βάση τη σειρά κατάταξής τους, όπως έχει προκύψει από τα αποτελέσματα βαθμολόγησης των Επιτροπών.

7.4 Ο Πίνακας Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου δύναται να επικαιροποιείται από τον αρμόδιο ΕΦΔ όσες φορές κριθεί απαραίτητο από τις ανωτέρω περιγραφόμενες διαδικασίες.».

Άρθρο 12

Στο άρθρο 19,

α. η παρ. αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι υποψήφιοι οι οποίοι έχουν συμπεριληφθεί στους Πίνακες Αποτελεσμάτων έχουν το δικαίωμα υποβολής, ενώπιον του ΕΦΔ, ενδικοφανούς προσφυγής με την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999, κατά του Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επόμενη ημέρα της αποστολής του ηλεκτρονικού μηνύματος ενημέρωσης του Συντονιστή του Έργου».

β. η παρ. 3 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Η προσφυγή υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ, σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα. Μετά την ηλεκτρονική της υποβολή, το έγγραφο της προσφυγής όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ αποστέλλεται υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο του Συντονιστή Φορέα καθώς και από τους νόμιμους εκπροσώπους όλων των μελών της Ε.Ο. συνοδευόμενο από όλα τα κατά περίπτωση σχετικά στοιχεία στον αρμόδιο ΕΦΔ το αργότερο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των ενδικοφανών προσφυγών στο ΠΣΚΕ, λαμβάνοντας σχετικό πρωτόκολλο υποβολής».

γ. η παρ. 7 αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«7. Για τον Οριστικό Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου ακολουθούνται οι διαδικασίες δημοσιότητας που περιγράφονται στην παρούσα απόφαση».

δ. η παρ. 8 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«8. Ο αρμόδιος ΕΦΔ ενημερώνει με ηλεκτρονικό μήνυμα τους Συντονιστές των Έργων όλων των απορριπτόμενων προσφυγών, προκειμένου να λάβουν γνώση. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στην απόφαση της Επιτροπής Εξέτασης των Ενδικοφανών Προσφυγών, η οποία είναι καταχωρημένη στο ΠΣΚΕ, με χρήση του προσωπικού κωδικού του φορέα.»

Άρθρο 13

Το άρθρο 20 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 20

Αποφάσεις ένταξης πράξης

1. Ο Γενικός Γραμματέας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών ή ο αρμόδιος Περιφερειάρχης εκδίδει Απόφαση Ένταξης Πράξεων για τις επιλέξιμες αιτήσεις που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό κάθε κύκλου της πρόσκλησης κεντρικά (εθνικό σκέλος) ή ανά Περιφέρεια μετά από σχετική εισήγηση του αρμόδιου ΕΦΔ και σύμφωνα με τη διαδικασία 1.1.4. «Ένταξη πράξεων» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως ισχύει. Η εν λόγω Απόφαση περιλαμβάνει κάθε εντασσόμενη πράξη (δικαιούχο – Ε.Ο.) και τα στοιχεία κάθε μέλους της Ε.Ο.
2. Η απόφαση ένταξης επικαιροποιείται μετά το πέρας του συνόλου των προσφυγών.
3. Η Απόφαση Ένταξης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τους εντασσόμενους δικαιούχους και τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων και ειδικά τα εξής:
 - Κωδικός πράξης ΠΣΚΕ,
 - Κωδικός ΟΠΣΑΑ,
 - Επωνυμία Ε.Ο.
 - Τίτλος πράξης
 - Συνολικός Επιλέξιμος Προϋπολογισμός.

Επιπλέον, για τη Δράση 2:

 - Στοιχεία των μελών που απαρτίζουν την Ε.Ο. (Επωνυμία, επιμερισμός συνολικού προϋπολογισμού).
 - Ο αριθμός των δόσεων καταβολής της στήριξης,
 - Λοιπές υποχρεώσεις/δεσμεύσεις του δικαιούχου. Η απόφαση θα παραπέμπει στην αίτηση στήριξης, το επιχειρησιακό σχέδιο και το συμφωνητικό συνεργασίας, όπως αυτά έχουν υποβληθεί από το δικαιούχο στο ΠΣΚΕ και διαμορφωθεί κατά το διοικητικό έλεγχο της αίτησης στήριξης – φακέλου υποψηφιότητας.
4. Σε συνέχεια των προβλεπόμενων στην παρ. 5 του άρθρου 9 ανωτέρω, που αφορά στην υλοποίηση παραγωγικής επένδυσης στο πλαίσιο της Δράσης 2 και των Υπομέτρων 4.1 και 4.2 τροποποιείται σχετικά η απόφαση ένταξης και περιλαμβάνονται επιπλέον τα στοιχεία

της παρ. 3 του παρόντος άρθρου του δικαιούχου που θα υλοποιήσει την επένδυση καθώς και ο ενδεικτικός προϋπολογισμός αυτής.

5. Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός της πράξης δε δύναται να αυξηθεί σε καμία περίπτωση.
6. Ο Δικαιούχος οφείλει να τηρεί το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό ορίζεται στην αίτηση στήριξης και στο συμφωνητικό συνεργασίας. Στην περίπτωση που το παραπάνω χρονοδιάγραμμα παρεκκλίνει από το χρόνο υλοποίησης της πράξης που αναφέρεται στην αίτηση στήριξης και στο συμφωνητικό συνεργασίας, τότε ο δικαιούχος υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία αίτημα παράτασης πλήρως αιτιολογημένο.
7. Η Απόφαση Ένταξης αναρτάται στο Πρόγραμμα “ΔΙΑΥΓΕΙΑ”, στον ιστοχώρο του ΠΑΑ 2014 – 2020 (www.agrotikianartixi.gr), στον ιστοχώρο της οικείας Περιφέρειας, καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ και δημιουργείται Τεχνικό Δελτίο Έργου για κάθε μια από τις αιτήσεις που εντάσσονται. Τα στοιχεία της Απόφασης Ένταξης μεταφέρονται στο ΠΣΚΕ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.
8. Η Απόφαση Ένταξης, η οποία επέχει θέση σύμβασης, κοινοποιείται στον Συντονιστή Φορέα ή/και Συντονιστή του Έργου με ηλεκτρονικό μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αυτός έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ με ευθύνη του ΕΦΔ.
9. Η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης αποτελεί το χρονικό σημείο ανάληψης νομικής δέσμευσης για τη στήριξη της πράξης που περιλαμβάνεται σε αυτήν. Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να ξεκινήσει την υλοποίηση της πράξης πριν την έκδοση της απόφασης ένταξής του στο Μέτρο και συγκεκριμένα στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την οριστική ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ, μέχρι την έκδοση της απόφασης ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦΔ με δική του ευθύνη, χωρίς να υποχρεώνει αυτόν με οποιονδήποτε τρόπο στην έκδοση της εν λόγω απόφασης. Ειδικότερα, οι δαπάνες για την παραγωγική επένδυση στο πλαίσιο της Δράσης 2 και των Υπομέτρων 4.1 και 4.2.1 είναι επιλέξιμες μετά την τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης στην οποία θα συμπεριλαμβάνεται η υλοποίησή της.
10. Η Απόφαση Ένταξης πράξεων αποτελεί την πρόταση εγγραφής τους στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), οπότε μετά την έκδοση και την οριστικοποίηση των στοιχείων της στο ΟΠΣΑΑ, δημιουργείται ηλεκτρονική πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ. Η οριστική εγγραφή της πράξης στο ΠΔΕ γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 14

Στο άρθρο 21,

α. το τέταρτο εδάφιο της περ. 2.1 της παρ.2 «Το αίτημα τροποποίησης μπορεί να αποτελεί και τμήμα του αιτήματος πληρωμής» διαγράφεται.

β. η παρ. 3 αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«3. Ο μέγιστος αριθμός αιτημάτων τροποποιήσεων ορίζεται σε δύο (2), ενώ σε αυτόν δεν προσμετρώνται οι τροποποιήσεις λόγω προφανών σφαλμάτων, τροποποιήσεις που δεν επηρεάζουν τους όρους ένταξης ή/και τους στόχους / σκοπούς ή/και τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής της πράξης και η τροποποίηση που απαιτείται κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Στην περίπτωση υλοποίησης παραγωγικής επένδυσης στο πλαίσιο της Δράσης 2 και των Υπομέτρων 4.1 και 4.2.1 μετά την τροποποίηση από τον αρμόδιο ΕΦΔ της σχετικής απόφασης ένταξης, ορίζεται το δικαίωμα υποβολής ενός (1) επιπλέον αιτήματος τροποποίησης που θα αφορά στην παραγωγική επένδυση. Όλα τα αιτήματα τροποποίησης συνοδεύονται από αιτιολογημένη έκθεση του νόμιμου εκπροσώπου Συντονιστή Φορέα και στην περίπτωση μεταβολής του οικονομικού αντικειμένου της παραγωγικής επένδυσης συνοδεύεται επιπλέον από τρεις (3) οικονομικές προσφορές».

γ. η παρ. 7 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«7. Η τροποποίηση εξετάζεται από εισηγητή του ΕΦΔ. Κάθε αίτημα-ενέργεια εξετάζεται ξεχωριστά και αυτοτελώς. Το αίτημα τροποποίησης δεν μπορεί να αποτελεί τμήμα της αίτησης πληρωμής. Η απόφαση τροποποίησης εκδίδεται πριν την αναγνώριση και εκκαθάριση της αίτησης πληρωμής.»

δ. η παρ. 12 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«12. Με ευθύνη του ΕΦΔ το αποτέλεσμα εξέτασης της τροποποίησης (αποδοχή, απόρριψη, ανάγκη έκδοσης τυχόν νέας απόφασης ένταξης) κοινοποιείται στον Συντονιστή του Έργου μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ.»

Άρθρο 15

Στο άρθρο 22,

α. η παρ. 3 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Η σχετική απόφαση ανάκλησης-απένταξης της πράξης εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στις περιπτώσεις που ΕΦΔ είναι η ΕΥΕ ΠΑΑ – Μονάδα Συνεργασίας και Καινοτομίας και από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη στις περιπτώσεις που ΕΦΔ είναι οι ΕΥΔ των ΕΠ των Περιφερειών. Το σχέδιο της απόφασης ανάκλησης δύναται να παράγεται από το ΠΣΚΕ.»

β. η παρ. 5 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«5. Με ευθύνη του ΕΦΔ η απόφαση ανάκλησης αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται ηλεκτρονικά στον Συντονιστή του Έργου και στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ»

γ. η παρ. 6 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«6. Ισχύουν τα εξής:

6.1 Οι Αποφάσεις Ανάκλησης - Απένταξης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ.

6.2 Με ευθύνη του ΕΦΔ οι Αποφάσεις Ανάκλησης - Απένταξης κοινοποιούνται στον Συντονιστή του Έργου μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ.»

Άρθρο 16

Το άρθρο 23 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 23

Αίτηση πληρωμής

1. Για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων των Υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5 (Δράση 1 και Δράση 2) υποβάλλεται από τον Συντονιστή Φορέα ή/τον Συντονιστή Έργου αίτηση πληρωμής η οποία υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του Συντονιστή Φορέα καθώς και από τους νόμιμους εκπροσώπους όλων των μελών της Ε.Ο. Ο δικαιούχος επενδυτικής στήριξης σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 45 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013, μετά την ένταξη της πράξης του, έχει δικαίωμα να αιτηθεί στον αρμόδιο ΕΦΔ, τη χορήγηση προκαταβολής (μόνο για την περίπτωση της παραγωγικής επένδυσης της Δράσης 2) σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.6.1. «Υποβολή αίτησης πληρωμής» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως ισχύει και σύμφωνα με όσα περιγράφονται στο παρόν άρθρο. Ειδικότερα:

1.1 Για τη Δράση 1, ο Συντονιστής Φορέας ή/ο Συντονιστής Έργου υποβάλει αίτηση πληρωμής μαζί με την αίτηση στήριξης. Εφόσον ο Συντονιστής Φορέας ή/ο Συντονιστής Έργου δεν επιθυμεί την πληρωμή έχει το δικαίωμα εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη συμπερίληψή του στον πίνακα αποτελεσμάτων διοικητικού ελέγχου, όπως έχει επικαιροποιηθεί μετά την εξέταση των δικαιολογητικών, να αποστείλει στον αρμόδιο ΕΦΔ επιστολή ότι δεν επιθυμεί την ένταξη και πληρωμή του στο αντίστοιχο Υπομέτρο.

1.2 Για τη Δράση 2, ο Συντονιστής Φορέας ή/ ο Συντονιστής Έργου μπορεί να υποβάλει μέχρι τρεις (3) αιτήσεις πληρωμής, μία για κάθε έτος υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου της συγκεκριμένης δράσης, εφόσον η διάρκεια του επιχειρησιακού σχεδίου προβλέπεται τριετής. Για επιχειρησιακά σχέδια μικρότερης διάρκειας οι δόσεις μειώνονται ανάλογα. Ειδικότερα, στην περίπτωση υλοποίησης παραγωγικής επένδυσης στο πλαίσιο της Δράσης 2 και των Υπομέτρων 4.1 και 4.2.1 πραγματοποιείται μία και μοναδική επιπλέον πληρωμή και ο αριθμός των αιτήσεων πληρωμής αυξάνεται κατά ένα (1). Σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός δωδεκαμήνου από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης, ο Συντονιστής Φορέας ή/ ο Συντονιστής Έργου θα πρέπει να έχει υποβάλει στον αρμόδιο ΕΦΔ αίτηση πληρωμής. Σε περίπτωση αδυναμίας υποβολής της αίτησης πληρωμής εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, ο Συντονιστής Φορέας ή/ ο Συντονιστής Έργου

υποβάλλει στον αρμόδιο ΕΦΔ, αίτημα παράτασης μέχρι έξι (6) μηνών πλήρως αιτιολογημένο, ενώ στην περίπτωση που δεν υποβληθεί αίτημα πληρωμής εντός του παραπάνω χρονικού διαστήματος, ανακαλείται η απόφαση ένταξης στο πρόγραμμα. Κάθε αίτηση πληρωμής συνοδεύεται από τη βεβαίωση / έκθεση του ορκωτού λογιστή / ελεγκτή για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (δαπανών) του έργου. Η αίτηση τελικής πληρωμής μπορεί να υποβληθεί έως και τρεις (3) μήνες μετά την ολοκλήρωση του επιχειρησιακού σχεδίου (φυσικού αντικειμένου).

- 1.3 Για τη χορήγηση προκαταβολής για την παραγωγική επένδυση είναι απαραίτητο να υποβληθεί από το δικαιούχο της παραγωγικής επένδυσης προς τον αρμόδιο ΕΦΔ αίτηση λήψης προκαταβολής, μετά την τροποποίηση από τον αρμόδιο ΕΦΔ της απόφασης ένταξης που αφορά στην παραγωγική επένδυση. Ο έλεγχος της αίτησης προκαταβολής πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦΔ.
2. Για τη Δράση 1, το συνολικό ποσό καταβάλλεται εξ' ολοκλήρου στο Συντονιστή Φορέα.
3. Για τη Δράση 2, κάθε αίτηση πληρωμής αφορά στο συνολικό ποσό που αιτείται ο Συντονιστής Φορέας ή/ ο Συντονιστής Έργου ανά δόση σε σχέση με τον εγκεκριμένο επιλέξιμο προϋπολογισμό. Το συνολικό αυτό ποσό επιμερίζεται στα ποσά που αντιστοιχούν σε κάθε μέλος της Ε.Ο. για τη συγκεκριμένη δόση, όπως προκύπτει από το μεταξύ τους συμφωνητικό συνεργασίας, την αίτηση στήριξης και την απόφαση ένταξης.
4. Κάθε αίτηση πληρωμής της Δράσης 2 συνοδεύεται από έκθεση προόδου του φυσικού αντικειμένου και τα προβλεπόμενα για την ελεγχόμενη χρονική περίοδο ολοκληρωθέντα παραδοτέα. Η έκθεση προόδου της τελικής αίτησης πληρωμής της Δράσης 2 περιλαμβάνει επίσης τις δράσεις που έχουν πραγματοποιηθεί για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου μέσω του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου και μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου της ΕΣΚ (EIP AGRI).
5. Η αίτηση πληρωμής επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α'75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν.
6. Η αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής υποβάλλεται μέσω ΠΣΚΕ ύστερα από τη συμπλήρωση του σχετικού τυποποιημένου υποδείγματος. Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης πληρωμής ή προκαταβολής στη διαδικτυακή εφαρμογή του ΠΣΚΕ, η πληρότητα αυτής και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της είναι της αποκλειστικής ευθύνης του αιτούντος. Αιτήσεις πληρωμής ή προκαταβολής στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν καθώς δεν θα κρίνονται πλήρεις.
7. Εφόσον η αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής υποβληθεί οριστικώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης από το ΠΣΚΕ.
8. Η οριστικοποίηση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης πληρωμής με τα συνημμένα δικαιολογητικά της Δράσης 2, πραγματοποιείται από τον Συντονιστή Φορέα ή/ τον Συντονιστή Έργου.
 - 8.1 Το σύνολο των δικαιολογητικών που αφορούν την πληρωμή θα καθοριστούν μετά από συνεργασία της ΕΥΕ ΠΑΑ με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ.
9. Με την υποβολή της αίτησης πληρωμής στον αρμόδιο ΕΦΔ, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

10. Με ευθύνη του ΕΦΔ οι αιτήσεις πληρωμών ή προκαταβολής που δύναται να υποβληθούν μέσω του ΠΣΚΕ μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης υπηρεσίας του διαδικτύου που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.
 11. Μετά τη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης πληρωμής ή προκαταβολής μαζί με τα δικαιολογητικά αρχίζει άμεσα ο διοικητικός έλεγχος αυτής.
 12. Υπάρχει δυνατότητα υποβολής τελικής αίτησης πληρωμής και ολοκλήρωσης μιας πράξης με μικρότερο οικονομικό αντικείμενο, τηρώντας όμως σε κάθε περίπτωση τις δεσμεύσεις, συμβατικούς όρους και λοιπές προϋποθέσεις της παρούσας.
 13. Προκειμένου μία δαπάνη να θεωρηθεί επιλέξιμη πρέπει το αντίστοιχο παραστατικό να έχει εξοφληθεί μετά την ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών και πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής.
 14. Σε περίπτωση που στην Ε.Ο. συμμετέχει μέλος με έδρα σε άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. και πραγματοποιεί δαπάνες στη χώρα αυτή ή οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από οποιοδήποτε μέλος της Ε.Ο. αφορούν σε παραστατικά που εκδίδονται σε χώρα του εξωτερικού, τότε οι δαπάνες καθίστανται επιλέξιμες μόνο ως προς την καθαρή αξία αυτών χωρίς να λαμβάνεται υπόψη οποιοδήποτε ποσό αφορά σε φόρο ή άλλη δαπάνη που δεν αφορά στην επιλεξιμότητα του Μέτρου.
 15. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σε κάθε αίτηση πληρωμής της Δράσης 2 και της χορήγησης προκαταβολής θα καθοριστούν μετά από συνεργασία της ΕΥΕ ΠΑΑ με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ.
 16. Στη τελική αίτηση πληρωμής πρέπει να προσκομιστούν τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις απαραίτητες ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη **δημοσιότητα των αποτελεσμάτων του έργου** σε εθνικό επίπεδο μέσω του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του ΕΙΡ-ΑΓΡΙ. Επίσης, δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις όποιες επιπλέον των υποχρεωτικών ενεργειών πραγματοποιήθηκαν για το σκοπό αυτό.
 17. Ειδικότερα, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, η **εξόφλησή** τους (τμηματική ή ολική) πρέπει να γίνεται ως ακολούθως:
 - Για κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (προ ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της, να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
 - Για κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (προ ΦΠΑ), δύναται η εξόφληση να γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο.
- Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:
- Η κατάθεση μετρητών σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή.
 - Η μεταφορά μεταξύ λογαριασμών του δικαιούχου και του προμηθευτή εντός της ίδιας τράπεζας ή έμβασμα ανάμεσα σε λογαριασμούς διαφορετικών τραπεζών.
 - Καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου ιδρύματος ή έμβασμα).
 - Χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του δικαιούχου που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο

λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).

- Έκδοση επιταγής του δικαιούχου από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής.
- Έκδοση επιταγής από τον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον προμηθευτή.

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό αξίας άνω των €500 προ ΦΠΑ, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού, εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Σε σχέση με τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής ισχύουν τα ακόλουθα:

- Μεταφορά Ποσού από τον Λογαριασμό του δικαιούχου σε λογαριασμό του Προμηθευτή (εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή και ο αριθμός παραστατικού για την δαπάνη.
- Κατάθεση Μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Απαιτείται αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ως καταθέτης ο δικαιούχος.
- Ηλεκτρονική Συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης.
- Έκδοση Τραπεζική Επιταγής από το δικαιούχο προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του Λογαριασμού του Έργου. Θα πρέπει να έχει εκδοθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο του σώματος της επιταγής και του οπισθόφυλλου καθώς και κίνηση του λογαριασμού του φορέα για την απόδειξη της είσπραξης της επιταγής.

- Εξόφληση μέσω Κάρτας Πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτείται αντίγραφο κίνησης κάρτας όπου αποτυπώνονται οι σχετικές κινήσεις και στο οποίο εμφανίζονται οι δόσεις ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή. Στην περίπτωση που η δαπάνη εξοφλείται σε δόσεις θα πρέπει να έχει εξοφληθεί το σύνολο αυτής σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησής της.
- Έκδοση Ταχυδρομικής Επιταγής – Ταχυπληρωμής. Πραγματοποιείται με κατάθεση μετρητών του δικαιούχου στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αποδεικτικό έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή.
- Έκδοση επιταγής από τον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται τουλάχιστον: τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του δικαιούχου ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής- ημερομηνία-ποσό) καθώς και φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500 €) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, όπως βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Για την επιβεβαίωση της εξόφλησης των ανωτέρω συναλλαγών ο δικαιούχος πρέπει να προσκομίζει υποχρεωτικά εκτός από τα τιμολόγια ή τα λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αξίας για κάθε μία από τις υποβαλλόμενες δαπάνες:

- Αντίγραφο κίνησης (extrait) του Λογαριασμού του Έργου για το σύνολο της ελεγχόμενης χρονικής περιόδου.
- Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) ή καρτέλα από υποσύστημα διαχείρισης προμηθευτών για το σύνολο των προμηθευτών που σχετίζονται με τις δηλωθείσες δαπάνες.
- Τα εξοφλημένα τιμολόγια θα πρέπει είτε να αναγράφουν τη λέξη «ΕΞΟΦΛΗΘΗ» στο σώμα τους και να φέρουν σφραγίδα και υπογραφή του εκδότη, είτε να συνοδεύονται από εξοφλητική απόδειξη στην οποία θα αναφέρεται και ο τρόπος εξόφλησης και τα τιμολόγια που αφορά.

Ακολουθούν γενικοί όροι και επισημάνσεις που αφορούν στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών.

- Οι δαπάνες του έργου είναι επιλέξιμες εφόσον, μεταξύ άλλων, συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών του έργου.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται έκδοση μεγαλύτερου αριθμού τιμολογίων με σκοπό την μετάπτωση σε κατηγορία για την οποία η εξόφληση των δαπανών αυτών προβλέπεται να γίνεται με μετρητά).
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων της δικαιούχου επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με χρήση επιταγών τρίτων ή συναλλαγματικών.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων του δικαιούχου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία (Κ.Φ.Ε.).
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών του έργου, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα απαιτείται η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, πρέπει να προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια, τη διακίνηση και την παράδοση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.»

Άρθρο 17

Το άρθρο 24 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 24

Διοικητικός έλεγχος της αίτησης πληρωμής – επαλήθευση – πιστοποίηση και ολοκλήρωση της πράξης

1. Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων πληρωμής διενεργείται από τον αρμόδιο ΕΦΔ ο οποίος πιστοποιεί το ποσοστό ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου που αφορά σε κάθε αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με το οποίο αποφασίζεται το ύψος του ποσού που θα καταβληθεί στο δικαιούχο και σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.6.4 «Διοικητικός

έλεγχος και έγκριση αιτήσεων πληρωμής ή προκαταβολής» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως ισχύει.

2. Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων πληρωμής διενεργείται με την υποστήριξη του ΠΣΚΕ και χρησιμοποιείται τυποποιημένο έντυπο. Ο έλεγχος συνίσταται: α) στη διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων με διαθέσιμες βάσεις δεδομένων, όπου απαιτείται, β) στην εξέταση της συμφωνίας των υποβληθέντων με τα σχετικά υποδείγματα και γ) στην εξακρίβωση της νομιμότητας και πληρότητας των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών του αιτήματος ώστε τελικά να επαληθευτεί η ολοκληρωμένη ενέργεια σε σχέση με την αντίστοιχη αίτηση στήριξης, όπως αυτή έχει εγκριθεί (όπως επιλεξιμότητα, επίτευξη στόχων).
3. Στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων πληρωμής, ο αρμόδιος για τον έλεγχο της αίτησης υπάλληλος δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία, να προτείνει αιτιολογημένα περικοπή μέρους ή του συνόλου των δαπανών αν αυτές κριθούν ότι δεν αφορούν στο έργο ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.
4. Στην περίπτωση που τα αναμενόμενα αποτελέσματα του επιχειρησιακού σχεδίου δεν είναι τα προσδοκώμενα, τότε στην έκθεση ολοκλήρωσης αυτού πρέπει να υπάρχει σαφής και αιτιολογημένη τεκμηρίωση.
5. Ο διοικητικός έλεγχος της αίτησης προκαταβολής αφορά στη συμμόρφωση με το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής και στο ότι το ύψος της αιτούμενης προκαταβολής σχετίζεται με το συνολικό επιλέξιμο ποσό της παραγωγικής επένδυσης.
6. Ο διοικητικός έλεγχος της Δράσης 2 περιλαμβάνει οπωσδήποτε μία (1) επιτόπια επίσκεψη στον τόπο υλοποίησης του πιλοτικού έργου ή στο σημείο που θα επιλεγεί από τον αρμόδιο ΕΦΔ ως καταλληλότερο (ή καταλληλότερα) για την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου. Ο αριθμός των επιτόπιων επισκέψεων της Δράσης 2 δύναται να αυξηθεί αν κριθεί απαραίτητο από τον ΕΦΔ ή στην περίπτωση υλοποίησης παραγωγικής επένδυσης στο πλαίσιο της Δράσης 2 και των Υπομέτρων 4.1 και 4.2.1. Για την υλοποίηση των επιτόπιων επισκέψεων ισχύουν τα εξής:
 - 6.1 Η εν λόγω επιτόπια επίσκεψη διενεργείται με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και μέχρι την ολοκλήρωσή του.
 - 6.2 Ο αρμόδιος ΕΦΔ αποστέλλει μέσω συμβατικού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν τη διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης στο Συντονιστή Φορέα ή/και στο Συντονιστή του Έργου.
 - 6.3 Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επίσκεψης των αρμοδίων στελεχών του δικαιούχου (Ε.Ο.) και απαραίτητα του Συντονιστή Φορέα ή/και του Συντονιστή του Έργου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της.
 - 6.4 Σε περίπτωση που διαπιστωθούν τυχόν ελλείψεις, κατά την επιτόπια επίσκεψη γίνεται σύσταση και εφόσον απαιτηθεί αποστέλλονται επιπλέον διευκρινήσεις εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη γνωστοποίησή τους στο δικαιούχο.
Σε περίπτωση που οι ελλείψεις δεν δικαιολογηθούν θα υπάρξουν αντίστοιχες περικοπές δαπανών.
7. Οι επιτόπιες επισκέψεις πραγματοποιούνται από δύο υπαλλήλους του αρμόδιου ΕΦΔ οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη τη σχετική απόφαση Ένταξης (αρχική ή τροποποιημένη) καθώς και τα προσκομισθέντα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά.

8. Με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ οι Διοικητικοί Έλεγχοι των Αιτήσεων Πληρωμής / Προκαταβολής καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.
9. Ο αρμόδιος ΕΦΔ εκδίδει απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης στην οποία αναγράφονται ιδίως το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στους δικαιούχους με βάση τις προβλέψεις πληρωμών, όπως διαμορφώθηκε από τους αντίστοιχους διοικητικούς ελέγχους, η Συλλογική Απόφαση (Σ.Α.Ε.), ο ενάριθμος (Κ.Α.Ε.) και ο τίτλος του έργου του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από το οποίο θα πραγματοποιηθεί η διάθεση της πίστωσης. Η Απόφαση Έγκρισης Διάθεσης Πίστωσης καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ και διαβιβάζεται στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΑΑΤ.
10. Για κάθε πληρωμή ο αρμόδιος ΕΦΔ συντάσσει φάκελο πληρωμής ή προκαταβολής σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ τον οποίο διαβιβάζει στον ΟΠΕΚΕΠΕ.
11. Στις περιπτώσεις επιβολής μειώσεων ή κυρώσεων, οι δικαιούχοι έχουν τη δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.5 “Καταβολή δημόσιας ενίσχυσης” του ΣΔΕ, όπως ισχύει. Η ενδικοφανής προσφυγή εξετάζεται από την Τριμελή Επιτροπή Προσφυγών του άρθρου 19 της παρούσας.
12. Έπειτα από την ολοκλήρωση των διαδικασιών για την τελική πληρωμή του παρόντος άρθρου και εφόσον διαπιστωθεί ορθή ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου (πυλοτικού έργου ή/και παραγωγικής επένδυσης) και η τελική αίτηση πληρωμής κριθεί ως επιτυχής, η πράξη θεωρείται ολοκληρωμένη.
 Διευκρινίζεται ότι ως ορθή ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου νοείται η ολοκλήρωση του πυλοτικού έργου όπως αυτό έχει προβλεφθεί στην αίτηση στήριξης και την απόφαση ένταξης, ανεξαρτήτως αποτελεσμάτων (θετικά ή αρνητικά).
 Για τη Δράση 1, η διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης της πράξης ξεκινά με την καταβολή της κατ’ αποκοπήν ενίσχυσης.
 Για τη Δράση 2, η διαδικασία πιστοποίησης της ορθής εφαρμογής του φυσικού αντικείμενου ξεκινά με την τελική αίτηση πληρωμής που αφορά στο επιχειρησιακό σχέδιο (πυλοτικό έργο) ενώ στην περίπτωση που υλοποιείται παραγωγική επένδυση στο πλαίσιο των Υπομέτρων 4.1 και 4.2.1 η ορθή εφαρμογή της επενδυτικής δαπάνης αυτής και η ολοκλήρωση της πράξης στο σύνολό της ξεκινά με την τελική αίτηση πληρωμής για την παραγωγική επένδυση (στην περίπτωση αυτή η αίτηση πληρωμής για το πυλοτικό έργο λαμβάνεται ως ενδιάμεση πληρωμή).
 Με ευθύνη του ΕΦΔ καταχωρούνται μέσω ΟΠΣΑΑ οι Αποφάσεις Ολοκλήρωσης της Πράξης για την Δράση 1 και τη Δράση 2, σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.6 «Ολοκλήρωση πράξης» του ΣΔΕ (όπως ισχύει), η οποία και κοινοποιείται ηλεκτρονικά στο δικαιούχο.
13. Η οικονομική στήριξη καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ για τη Δράση 1 στον τραπεζικό Λογαριασμό του Συντονιστή Φορέα και για τη Δράση 2 στον τραπεζικό Λογαριασμό κάθε φορέα – μέλους της Ε.Ο. με βάση τα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων των αιτήσεων πληρωμής / προκαταβολής και πραγματοποιείται σύμφωνα με την διαδικασία 1.6.5 «Καταβολή δημόσιας ενίσχυσης» του ΣΔΕ. Η ενίσχυση καταβάλλεται σε κάθε περίπτωση σε λογαριασμό των μελών της Ε.Ο. και δεν επιτρέπεται η εκχώρηση και καταβολή του ποσού σε λογαριασμό τρίτου. Στην περίπτωση λήψης προκαταβολής από

το δικαιούχο της παραγωγικής επένδυσης και εφόσον ο λογαριασμός είναι έντοκος, οι παραγόμενοι τόκοι επιστρέφονται στον ΕΛΕΓΕΠ.

Άρθρο 18

Το άρθρο 25 αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«Άρθρο 25

Ανάκληση της αίτησης πληρωμής

1. Οι δικαιούχοι (μέσω του Συντονιστή Φορέα ή/και του Συντονιστή του Έργου) μπορούν να ανακαλέσουν εγγράφως την αίτηση πληρωμής οποτεδήποτε μετά την υποβολή της και μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης σύμφωνα με το άρθρο 3, Καν (ΕΕ) 809/2014 και τη διαδικασία 1.6.2 «Ανάκληση αιτήσεων πληρωμής» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως ισχύει. Δεν μπορεί να υποβληθεί αίτημα ανάκλησης ως προς τα μέρη που έχουν ελεγχθεί και για τα οποία έχουν διαπιστωθεί ευρήματα ή εφόσον έχει αναγγελθεί επιτόπια επίσκεψη στον δικαιούχο.
2. Η ανάκληση επαναφέρει το δικαιούχο στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλει την εν λόγω ανακαλούμενη αίτηση πληρωμής.»

Άρθρο 19

Το άρθρο 26 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« Άρθρο 26

Διόρθωση προφανών σφαλμάτων

1. Η διόρθωση προφανών σφαλμάτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.3. «Διόρθωση προφανών σφαλμάτων στις αιτήσεις πληρωμής» που περιγράφεται στο ΣΔΕ, όπως ισχύει.
2. Η διαδικασία διόρθωσης προφανών σφαλμάτων εφαρμόζεται οριζόντια από τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση στήριξης ή η αίτηση πληρωμής και μέχρι την ολοκλήρωση της αντίστοιχης διαδικασίας. Ως προφανή σφάλματα μπορεί να αναγνωρίζονται ενδεικτικά αναριθμητισμοί ή αναγραμματισμοί, λάθη στα δεκαδικά ψηφία, λάθος στον ΑΦΜ ή στο όνομα του δικαιούχου.
3. Ο Συντονιστής Φορέας ή/ ο Συντονιστής Έργου μπορεί, σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώνει και να προσαρμόζει τις αιτήσεις του ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 4, Καν (ΕΕ) 809/2014.
4. Για το σκοπό αυτό υποβάλλουν αίτημα στον αρμόδιο ΕΦΔ, συνοδευόμενο από τα σχετικά δικαιολογητικά, περιγράφοντας το προφανές σφάλμα. Το αίτημα ελέγχεται και εγκρίνεται από τον αρμόδιο ΕΦΔ και εφόσον αναγνωρίσει ότι πρόκειται για προφανές σφάλμα διενεργεί τις απαραίτητες διορθώσεις.
5. Με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ, ενημερώνονται οι σχετικές καταχωρήσεις στο ΟΠΣΑΑ και στο ΠΣΚΕ για τη διόρθωση των προφανών σφαλμάτων».

Άρθρο 20

Στο άρθρο 27, στο δεύτερο εδάφιο η φράση «την εγκύκλιο» αντικαθίσταται με τη φράση «το έγγραφο».

Άρθρο 21

Στο άρθρο 29,

α. η παρ. 3 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Στην περίπτωση των παραπάνω σοβαρών αποκλίσεων η πράξη δύναται να τεθεί σε καθεστώς επιτήρησης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 66 του ν.4314/2014, από τον αρμόδιο ΕΦΔ. Στα έργα που τίθενται σε καθεστώς επιτήρησης γίνεται αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο Συντονιστή Φορέα ή/και στο Συντονιστή του Έργου, στην οποία προσδιορίζονται οι αποκλίσεις και καθορίζονται διορθωτικά μέτρα και περίοδος συμμόρφωσης του δικαιούχου».

β. στην παρ. 8 διαγράφεται η φράση: «μέσω των πληροφοριακών συστημάτων».

Άρθρο 22

Στο άρθρο 30, το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Σε περιπτώσεις γεγονότων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων, ο Συντονιστής Φορέας ή/ ο Συντονιστής Έργου κοινοποιεί στον ΕΦΔ εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από τη λήξη τους, έγγραφο με το οποίο εξειδικεύει τα γεγονότα αυτά συνοδευόμενο με τα απαραίτητα αποδεικτικά.»

Κατά τα λοιπά ισχύει η υπ' αρ. 3886/11-05-2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 1735, ΑΔΑ: ΩΠΕ34653ΠΓ-8ΦΨ), όπως ισχύει κάθε φορά.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
(το οποίο τροποποιείται ανάλογα με τα στοιχεία που απαιτούνται για κάθε Δράση)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ /
ΈΡΓΟΥ

«.....
» **ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ (16.1 - 16.2 ή 16.1 – 16.5) ΤΟΥ ΠΑΑ**
2014-2020

[Τονίζεται ότι το περιεχόμενο (κείμενο άρθρων) του παρόντος σχεδίου συμφωνητικού δεν είναι δεσμευτικό, αλλά ενδεικτικό, και μπορεί να τροποποιηθεί αναλόγως, σύμφωνα με τις τελικές συμφωνίες των συμβαλλομένων μερών. Ωστόσο θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον διατάξεις για τα ζητήματα που θεωρείται ότι είναι απαραίτητο να διευθετούνται με το συμφωνητικό συνεργασίας, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του Υπομέτρου].

Στ.....(τόπος), σήμερα την (ημερομηνία), οι κατωτέρω αναφερόμενοι συμβαλλόμενοι:

1., που εδρεύει στην....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τ...
 κ... .., δυνάμει¹ του, και ο οποίος θα αποκαλείται εφεξής στην παρούσα χάριν συντομίας «Συντονιστής Φορέας»

2., που εδρεύει στην....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τ...
 κ... .., δυνάμει του, και ο οποίος θα αποκαλείται εφεξής στην παρούσα χάριν συντομίας «.....²»

3., με την επωνυμίαπου εδρεύει στην....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα από τ...
 κ... .., δυνάμει του

¹ Εφόσον απαιτείται να αναφέρονται τα νομιμοποιητικά έγγραφα για την εξουσιοδότηση υπογραφής του παρόντος, όπως π.χ. αποφάσεις διοικητικών συμβουλίων ή άλλων αρμόδιων οργάνων.

² Να αναγράφεται ο τρόπος με τον οποίο θα αποκαλείται το Μέλος στη συνέχεια του κειμένου για λόγους συντομίας.

....., και ο οποίος θα αποκαλείται εφεξής στην παρούσα χάριν συντομίας «.....»

[.....]

Έχοντας υπόψη:

1. Την υπ' αριθμ. πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υποβολή προτάσεων στο Υπομέτρο 16.1-16.2 ή 16.1 – 16.5 του ΠΑΑ 2014-2020.
2. Την υπ' αριθμ. 3886/11.05.2018 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με ΘΕΜΑ: Λεπτομέρειες εφαρμογής του Υπομέτρου 16.1 – 16.2 «Ίδρυση και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας» ή του Υπομέτρου 16.1-16.5 «Συνεργασία για περιβαλλοντικά έργα, περιβαλλοντικές πρακτικές και δράσεις για κλιματική αλλαγή» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Συμφωνούν, συνομολογούν και κάνουν αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα:

Τα συμβαλλόμενα μέρη, ο μεν πρώτος υπό την ιδιότητα του Συντονιστή Φορέα, οι δε υπόλοιποι υπό την ιδιότητα των εταίρων – Μελών, υπέβαλαν προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Υπομέτρου 16.1-16.2 ή 16.1-16.5 πρόταση για την υλοποίηση της Πράξης / Έργου με τίτλο «.....» στο ΠΑΑ 2014-2020.

Ο γενικός σκοπός της Προτεινόμενης Πράξης είναι

.....

Κατόπιν των ανωτέρω, για την εύρυθμη και αποτελεσματική υλοποίηση της προτεινόμενης Πράξης, τα συμβαλλόμενα μέρη προβαίνουν στη σύναψη του Συμφωνητικού Συνεργασίας, με το οποίο προσδιορίζουν το γενικό πλαίσιο και τους γενικούς και ειδικούς όρους για την εκτέλεση του αντικειμένου του.

ΑΡΘΡΟ 1

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας είναι η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Μελών της Ε.Ο., η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Μελών, καθώς και η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Σε κάθε περίπτωση, το παρόν Συμφωνητικό έχει ρόλο συμπληρωματικό και όχι αναιρετικό προς την Απόφαση Ένταξης και το συνημμένο σε αυτήν Τεχνικό Παράρτημα του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 2**ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ**

Οι συμβαλλόμενοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συνεργαστούν μεταξύ τους για την ομαλή και αποτελεσματική υλοποίηση της προτεινόμενης Πράξης / Έργου και για τη διασφάλιση της τήρησης των προδιαγραφών σε ότι αφορά το φυσικό αντικείμενο, το οικονομικό αντικείμενο και τις διαδικασίες υλοποίησης της Πράξης, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο παρόν συμφωνητικό.

Ειδικότερα:

2.1. Ο Συντονιστής Φορέας του έργου, αναλαμβάνει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:
[.....]

2.2. Το «.....Μέλος 1» αναλαμβάνει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:
[.....]

2.3. Το «.....Μέλος 2» αναλαμβάνει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:
[.....]

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στο σημείο αυτό θα πρέπει να περιγραφούν αναλυτικά οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις που αναλαμβάνει κάθε ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη για την υλοποίηση της προτεινόμενης Πράξης, κατά τρόπο που να προσδιορίζεται με σαφήνεια το εγκεκριμένο αντικείμενο των ενεργειών που αναλαμβάνει κάθε συμβαλλόμενος να υλοποιήσει, προκειμένου να καθίσταται εφικτή η εφαρμογή των διαδικασιών του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

Κάθε μέλος της Ε.Ο. διατηρεί την ευθύνη εξ' ολοκλήρου απέναντι στον ΕΦΔ για το επιμέρους τμήμα του έργου που δεσμεύεται να υλοποιήσει και αλληλεγγύως για το σύνολο του έργου.

2.4 Το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του συνόλου της Πράξης / Έργου ανά συμβαλλόμενο μέρος συμφωνείται ως εξής:

.....

2.5 Η ανάλυση του συνολικού προϋπολογισμού της Πράξης / Έργου ανά συμβαλλόμενο μέρος συμφωνείται ως εξής:

Μέλος	Π/Υ	Ποσοστό συμμετοχής (%)

Συνολικός Π/Υ		100%

2.6 Στην περίπτωση υλοποίησης παραγωγικής επένδυσης συμφωνείται ότι δικαιούχος αυτής είναι το/α «.....Μέλος/η»

ΆΡΘΡΟ 3

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ

Κάθε Μέλος δεσμεύεται να γνωστοποιεί εγκαίρως στο Συντονιστή Φορέα του έργου ή/ και στα λοιπά Μέλη κάθε σημαντική πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει το Έργο. Επίσης, κάθε Μέλος δεσμεύεται να παρέχει στον Συντονιστή του έργου, αλλά και στα λοιπά Μέλη της Ε.Ο., έγκαιρα και έγκυρα όλες τις πληροφορίες και το υλικό που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης του Έργου.

ΆΡΘΡΟ 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

4.1 Η διάρκεια του παρόντος συμφωνητικού συνεργασίας αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής του έως την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης της Πράξης που αφορά το εν λόγω έργο από την αρμόδια Υπηρεσία.

4.2 Η επιλεξιμότητα δαπανών αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

4.3 Το παρόν συμφωνητικό θα διακοπεί αυτόματα σε περίπτωση που συμβεί ένα από τα παρακάτω:

- i. Ανάκληση της απόφασης ένταξης
- ii. Αδυναμία λειτουργίας οποιουδήποτε Μέλους της Ε.Ο. εξαιτίας της οποίας συμφωνηθεί, με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου ΕΦΔ, η διακοπή του έργου.

Στην περίπτωση αυτή κάθε μέλος αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις που του αναλογούν σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο θεσμικό πλαίσιο του Υπομέτρου (Υπουργική Απόφαση και πρόσκληση).

4.4 Κανένα Μέλος της Ε.Ο. δεν απαλλάσσεται, λόγω απόσυρσης ή διακοπής, από:

- i. τις υποχρεώσεις του, στα πλαίσια της Απόφασης Ένταξης ή του παρόντος Συμφωνητικού, αναφορικά με το κομμάτι εργασίας που υλοποιήθηκε (ή που θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί) μέχρι την ημερομηνία απόσυρσης ή διακοπής και
- ii. οποιεσδήποτε υποχρεώσεις ή ευθύνες προκύπτουν από την εν λόγω αποχώρηση ή διακοπή.

ΆΡΘΡΟ 5**ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ**

- 5.1 Ο συνολικός προϋπολογισμός της Πράξης / Έργου ανέρχεται στο ποσό τωνΕυρώ.
- 5.2 Το ποσό της Δράσης 1 καταβάλλεται εξ' ολοκλήρου στο Συντονιστή Φορέα.
- 5.3 Το ποσό της Δράσης 2 καταβάλλεται σε κάθε Μέλος της Ε.Ο., στον τραπεζικό λογαριασμό που έχει δηλωθεί για κάθε συμβαλλόμενο, και κατά το ποσό που του αναλογεί σύμφωνα με τις επί μέρους δαπάνες και σε αντιστοιχία με τις ενότητες εργασίας και τα παραδοτέα της Πράξης που περιγράφονται στο άρθρο 2 του παρόντος συμφωνητικού καθώς και στην αίτηση στήριξης.
- 5.4 Υπερβάσεις κόστους του συνολικού προϋπολογισμού της προτεινόμενης Πράξης βαρύνουν τους συμμετέχοντες στο σχήμα υλοποίησης της Πράξης.

ΆΡΘΡΟ 6**ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ**

- 6.1 Η παράβαση οποιουδήποτε από τους όρους του παρόντος συμφωνητικού συνεργασίας, οι οποίοι θεωρούνται όλοι ουσιώδεις ή η παράβαση των διατάξεων του Νόμου και της καλής πίστης από οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχει στο άλλο μέρος το δικαίωμα να καταγγείλει το συμφωνητικό και να αξιώσει κάθε θετική ή αποθετική ζημία του.
- 6.2 Σε περίπτωση αιτιολογημένης αδυναμίας ή υπαίτιας καθυστέρησης ή μη προσήκουσας υλοποίησης των αναληφθεισών υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, αφενός το γεγονός κοινοποιείται στον αρμόδιο ΕΦΔ και αφετέρου με τη σύμφωνη γνώμη όλων των Μελών της Ε.Ο. πραγματοποιούνται ενέργειες για την υποκατάσταση του εν λόγω εταίρου εφόσον ληφθεί η σχετική έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦΔ.
- 6.3 Σε περίπτωση παραβίασης, από ένα Μέλος της Ε.Ο. (στο εξής «Παραβιάζων»), των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού (ή και της Απόφασης Ένταξης), η οποία παραβίαση, με απόφαση των υπολοίπων Μελών, θεωρείται ότι δεν είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε () ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα αποσταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή Φορέα του Έργου, τα υπόλοιπα Μέλη μπορούν από κοινού να αποφασίσουν τη διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού με τον Παραβιάζοντα, μετά από προγενέστερη γραπτή ειδοποίηση () ημερολογιακών ημερών από το Συντονιστή του Έργου.
- Σε περίπτωση που σύμφωνα με απόφαση των υπολοίπων Μελών της Ε.Ο., η προαναφερόμενη παραβίαση είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή του Έργου, δίνεται ανάλογο χρονικό περιθώριο για την επανόρθωση της παραβίασης.
- 6.4 Σε περίπτωση που σ' αυτό το χρονικό διάστημα διαπιστώνεται η αδυναμία του Παραβιάζοντα Μέλους να εκπληρώσει την υποχρέωσή του στα δεδομένα χρονικά περιθώρια, τα υπόλοιπα Μέλη της Ε.Ο. μπορούν να προβούν στην

διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού για τον εν λόγω Φορέα και να ζητήσουν την αντικατάστασή του με νέο Μέλος, υπό τους όρους και σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο θεσμικό πλαίσιο του Υπομέτρου.

- 6.5 Οποιοδήποτε Μέλος της Ε.Ο. μπορεί να ζητήσει διακοπή της συμμετοχής του στο έργο και στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, μετά από γραπτή ειδοποίηση προς τα υπόλοιπα Μέλη της Ε.Ο. τουλάχιστον () ημέρες (ή μήνες) πριν, η οποία θα αναφέρει τους λόγους που υφίστανται για τη διακοπή και οι οποίοι θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως «σοβαροί», όπως, ενδεικτικά, η αποδεδειγμένη διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας του Μέλους.
- 6.6 Σε κάθε περίπτωση ο αρμόδιος ΕΦΔ, θα πρέπει να ενημερωθεί γραπτώς και να αποδεχτεί την ανωτέρω τροποποίηση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.
- 6.7 Οι συνέπειες απόσυρσης Μέλους από την Ε.Ο. είναι οι εξής:
- i. Το Αποσυρόμενο Μέλος συμφωνεί να αντιμετωπίσει ως τέτοια οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία, όπως ορίζεται στο παρόν συμφωνητικό, για περίοδο ετών από την ημερομηνία απόσυρσής του, και συμφωνεί να μην εφαρμόσει Γνώση που προέκυψε από τη συμμετοχή του στο Έργο.
 - ii. Δικαιώματα Πρόσβασης: Οποιοδήποτε Μέλος αποσύρεται από τη Συνεργασία:
 - Κατ' αρχήν χάνει, μετά από την απόσυρσή του, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραχθείσα Γνώση και την προσδιοριζόμενη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία.
 - Κατ' εξαίρεση, διατηρεί τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραχθείσα Γνώση των άλλων Μελών της Ε.Ο. (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσής του), υπό τις εξής προϋποθέσεις: (α) αυτό απαιτείται για τη χρήση της Γνώσης της οποίας είναι ιδιοκτήτης ή συν-ιδιοκτήτης και (β) τα εν λόγω Δικαιώματα Πρόσβασης ζητούνται μέσα σε τουλάχιστον () έτη από την ημερομηνία απόσυρσής του.
 - iii. Οικονομικές Επιπτώσεις για το Αποσυρόμενο Μέλος:
 - Το Αποσυρόμενο Μέλος θα καταβάλλει οικονομική αποζημίωση εάν η απόσυρση έχει επιπτώσεις στην διεκπεραίωση του Έργου. Το ποσό θα καθορίζεται από τα υπόλοιπα Μέλη της Ε.Ο.
 - Το Αποσυρόμενο Μέλος θα πρέπει να τηρήσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία της απόσυρσής του.
 - Το Αποσυρόμενο Μέλος θα πρέπει να επιστρέψει όλο το ποσό που αντιστοιχεί στις πληρωμές που έλαβε από τον αρμόδιο ΕΦΔ.
 - iv. Το Αποσυρόμενο Μέλος θα επιστρέψει όλο τον εξοπλισμό ή τα υλικά που του παρασχέθηκαν από τα άλλα Μέλη της Ε.Ο. στο πλαίσιο του έργου.
 - v. Το Αποσυρόμενο Μέλος συμφωνεί να παρέχει, ακόμη και μετά την αποχώρησή του, επαρκή υποστήριξη στα υπόλοιπα Μέλη της Ε.Ο. για την ολοκλήρωση της εργασίας που σχετίζεται με τις δικές του δραστηριότητες, (όπως αυτές καθορίζονται στην Απόφαση Ένταξης πριν από την αποχώρησή του) στο πλαίσιο του Έργου και των σχετικών Παραδοτέων.

- 6.8 Ο αποκλεισμός ενός Μέλους από την Ε.Ο. μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Μελών της Ε.Ο., πλην της ψήφου του αποκλειόμενου Μέλους, τηρώντας τους όρους του θεσμικού πλαισίου του Υπομέτρου. Ο αποκλεισμός ενός Μέλους έχει τις ίδιες συνέπειες με την απόσυρση.
- 6.9 Η συμμετοχή ενός νέου Μέλους στην Ε.Ο. μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Μελών της. Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε αλλαγή στους συμμετέχοντες στην Ε.Ο. θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους του θεσμικού πλαισίου του Υπομέτρου και θα υπόκειται στην έγκριση του αρμόδιου ΕΦΔ. Με τη συμμετοχή του στο Έργο ένα Νέο Μέλος συμφωνεί να συμμετέχει υπό τους όρους του θεσμικού πλαισίου του Υπομέτρου και της Απόφασης Ένταξης. Η προσχώρηση στην Ε.Ο. ενός νέου Μέλους έχει ισχύ από την ημερομηνία που ο Συντονιστής Φορέας λαμβάνει την έγκριση συμμετοχής του Νέου Μέλους από τον αρμόδιο ΕΦΔ, ενώ η συμμετοχή του Νέου Μέλους στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας ισχύει από την υπογραφή της αντίστοιχης τροποποίησης του εγγράφου. Το Νέο Μέλος έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία των άλλων Μελών της Ε.Ο. σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο παρόν συμφωνητικό. Εντούτοις, ένα Μέλος θα έχει το δικαίωμα να αποκλείσει μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας του από τα Δικαιώματα Πρόσβασης ενός νέου Μέλους, μέσω γραπτής ειδοποίησης προς τα υπόλοιπα Μέλη της Ε.Ο., που θα γνωστοποιηθεί πριν από την υπογραφή της σχετικής τροποποίησης του Συμφωνητικού Συνεργασίας για τη συμμετοχή του Νέου Μέλους. Το νέο Μέλος θα έχει πρόσβαση στη Γνώση που υπήρχε πριν από τη συμμετοχή του, εφόσον είναι αναγκαία για την περαιτέρω υλοποίηση του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 7

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Τα Μέλη της Ε.Ο. συμφωνούν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη φιλική διευθέτηση οποιασδήποτε διαφωνίας προκύπτει μεταξύ τους σε σχέση με την υλοποίηση του Έργου που έχει ενταχθεί στα πλαίσια του Υπομέτρου 16.1 – 16.2 ή 16.1 – 16.5. Σε περίπτωση αποτυχίας, κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αφορά στην εκτέλεση και ερμηνεία των όρων του παρόντος συμφωνητικού συνεργασίας δύναται να επιλύεται από τα αρμόδια Δικαστήρια.

ΑΡΘΡΟ 8

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Τα συμβαλλόμενα μέρη δηλώνουν ρητά ότι έλαβαν γνώση και αποδέχονται πλήρως τους ειδικούς όρους χρηματοδότησης του Υπομέτρου 16.1-16.2 ή 16.1 – 16.5 του ΠΑΑ 2014-2020.

Ειδικότερα, τα συμβαλλόμενα μέρη δηλώνουν ρητά και αναγνωρίζουν τα ακόλουθα:

- i. Ο Συντονιστής Φορέας της Πράξης, υποχρεούται να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την υποβολή της αίτησης στήριξης, τη συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες, τη διεκπεραίωση όλων των υποθέσεων και υποχρεώσεων που αναλαμβάνει για την ορθή υλοποίηση της Πράξης / Έργου και την ενημέρωση των υπολοίπων φορέων της σύμπραξης.

- ii. Ο σχηματισμός και η εφαρμογή του εταιρικού σχήματος μεταξύ του Συντονιστή Φορέα και των εταιρών, πρέπει να ευρίσκεται σε συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.
- iii. Η ανωτέρω συμφωνία πρέπει να συνταχθεί στην Αγγλική γλώσσα αν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη είναι αλλοδαπός.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στο σημείο αυτό θα μπορούσαν να περιληφθούν, αν κρίνεται σκόπιμο, ειδικότερα άρθρα που αφορούν τα πνευματικά δικαιώματα, την υποχρέωση εχεμύθειας ή άλλες διατάξεις, η διατύπωση των οποίων επαφίεται στην κρίση των μερών.

ΑΡΘΡΟ 9

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

9.1 Κατά τη διάρκεια του έργου και για μια περίοδο ετών από τη λήξη του, τα Μέλη της Ε.Ο. θα θεωρούν απόρρητες/ εμπιστευτικές, οποιεσδήποτε πληροφορίες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια του έργου από άλλο Μέλος της Ε.Ο. Συνεπώς, κάθε Μέλος της Ε.Ο. συμφωνεί και δεσμεύεται για τα εξής:

- i. δεν θα χρησιμοποιήσει οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες για οποιοδήποτε σκοπό εκτός του πλαισίου των όρων της Απόφασης Ένταξης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας,
- ii. δεν θα αποκαλύψει οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες σε οποιοδήποτε τρίτο, εκτός αν υπάρχει γραπτή συγκατάθεση του άλλου Μέλους, και
- iii. τέτοιες πληροφορίες δεν θα αντιγραφούν, ούτε θα αναπαραχθούν συνολικά ή εν μέρει, σε περιπτώσεις όπου τέτοια αντιγραφή ή αναπαραγωγή δεν έχει εγκριθεί εκ των προτέρων γραπτώς από άλλο Μέλος.

9.2 Καμία ευθύνη δεν καταλογίζεται για οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες αν :

- i. έχουν δημοσιοποιηθεί πριν από, ή μετά από την κοινοποίησή τους,
- ii. είναι ήδη γνωστές, όπως αποδεικνύεται από γραπτά τεκμήρια στα αρχεία του εν λόγω Μέλους,
- iii. έχουν νομότυπα ληφθεί, χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού, από τρίτο, ο οποίος δεν δεσμεύεται από τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού,
- iv. έχουν δημοσιοποιηθεί χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού,

ΑΡΘΡΟ 10

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

10.1 Οποιαδήποτε τροποποίηση ή παράταση του παρόντος συμφωνητικού συνεργασίας γίνεται μόνον εγγράφως με κοινή συμφωνία των συμβαλλομένων μερών.

Η μη άσκηση δικαιωμάτων ή η παράλειψη υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ή η ανοχή καταστάσεων αντίθετων προς το παρόν συμφωνητικό συνεργασίας, καθώς και η καθυστέρηση στη λήψη μέτρων που προβλέπει το συμφωνητικό αυτό από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως

παραίτηση των συμβαλλομένων μερών από δικαίωμα ή απαλλαγή από υποχρεώσεις τους ή αναγνώριση δικαιωμάτων στα συμβαλλόμενα μέρη, που δεν αναγνωρίζονται από αυτή τη συμφωνία συνεργασίας.

10.2 Σε περίπτωση που υπάρχει ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στους όρους της Απόφασης Ένταξης και στις διατάξεις του παρόντος, τα Μέλη της Ε.Ο. δεσμεύονται να προβούν άμεσα σε ανάλογη τροποποίηση του παρόντος Συμφωνητικού, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από τον αρμόδιο ΕΦΔ.

10.3 Όλες οι τροποποιήσεις και μετατροπές στο παρόν Συμφωνητικό γίνονται με επίσημα έγγραφα τα οποία υπογράφονται από όλα τα Μέλη της Ε.Ο.

Αυτά συμφώνησαν, συνομολόγησαν και συναποδέχθηκαν τα συμβαλλόμενα μέρη, σε απόδειξη των οποίων συντάχθηκε το παρόν σύμφωνο συνεργασίας και υπογράφεται σε _____ πρωτότυπα, έλαβε δε κάθε συμβαλλόμενος από ένα.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

...../...../20...

(ΥΠΟΓΡΑΦΗ, ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ & ΣΦΡΑΓΙΔΑ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΦΟΡΕΑ)

.....

(ΥΠΟΓΡΑΦΗ, ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ & ΣΦΡΑΓΙΔΑ
ΜΕΛΟΥΣ 1)

.....

(ΥΠΟΓΡΑΦΗ, ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ & ΣΦΡΑΓΙΔΑ
ΜΕΛΟΥΣ 2)

.....

(ΥΠΟΓΡΑΦΗ, ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ & ΣΦΡΑΓΙΔΑ
ΜΕΛΟΥΣ 3)